

ELŐFIZETÉS

HELYBEN:

Egy évre 24 korona.
Egy hónap 2 korona.

VIDÉKEN:

Egy évre 28 korona.
Egy hónap 2 h. 40 L.

HIRDETÉSEK:

4-hasábos petit sor egyszer 20 fill.
minden következőnél 16 fillér.

Nyitászó óra 40 fillér

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyesült
vasutak palotájában.
TELEFON-SZÁM: 327.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Részvény-
Társaság.

József főherceg-ut. 23. sz.
TELEFON-SZÁM: 151.

Arad, 1907.

FELELŐS SZERKESZTŐ:
STAUBER JÓZSEF.

Kedd, április 9.

Mai számunk főbb közleményei:

- Vázérolk: Gyáralapítás — gyárpusztítás.
- * táv-szónok.
- Arad - Wekerle ellen.
- Hány Westinghouse-gyár lesz?
- Fedákért az államfogházba.
- Aradi vasutasok közgyűlése.
- * főpapok diktálnak.
- Különös öngyilkosság.
- Nyolctól kettőig.
- Az aradi munkástelep.]
- Hajótörés a Maroson.
- A szeparék alkonya.
- Tárca: Csak tréfa volt. Irta: Georges Foley.

Gyáralapítás — gyárpusztítás.

Arad, április 8.

Ami városunk sorsa egyszerűen meghatározható. Sovárgó lélekkel, tikkadt szomjúsággal vágyakozik a gyárak után. A polgármester ezért jár Párisba, az üzlemberek erre használják összeköttetéseiket, a vállalkozók ötleteiket. A városban ezért tárgyalnak a bizottságok; a képviselő és a főispán ezért ostromolják a minisztereket. Mikor pedig életre kap a remény, hogy egy-két gyárat csakugyan megszerkezhetnek, akkor a meglevő gyárak közül a legnagyobbat elakarja venni a sors.

Teszi ezt a sors az agráriusok, és az agráriusok kormánya révén. A gyár pedig, amelyről szó van: Arad egyetlen, hatalmas szeszgyára.

A régi, nagy aradi szesziparból ez maradt meg. Husz év előtt öt szeszgyár volt Aradon, s egy Ujaradon. Most mindössze egy van. A szeszkontingens, ame-

lyet földolgoztak, százezer hektolitert tett ki: ma alig negyvenezer hektoliter maradt. Volt a Neuman-gyár, a Gutzjahr-gyár, a Mittelman-gyár, a Gyártelep, a Herzl-gyár. Maradt a Neuman-gyár. Most — ha a kormány terve valóvá lesz — ennek a szeszgyára is meg fog szűnni.

A kormány elhatározta, hogy az ipari szeszgyárak kontingensét megváltja. Az ipari szeszgyáraknak nem lesz kontingense, az ipari szeszgyárak tehát megszűnnek.

A kontingenst pedig odaadják a mezőgazdasági szeszgyáraknak, a nagybirtokosoknak. A mióta az agráriusok hatalomra kerültek, állandóan tart az ipari szeszgyárak kontingensének megnyirbálása a mezőgazdasági szeszgyárak javára. A gazda-szeszgyárak a kontingens mellett hektoliterenként jutalmakat is kapnak, azon a címen, hogy ezek nehezebben bírnák az üzemi költséget. Szóval a nagybirtokosok — csakis ezekről lehet szó — igen jó üzletet csináltak.

Mi nem akarjuk a dolgot abból a szempontból nézni, hogy mennyire jogos, igazságos a kormánynak ajándéka, amelyet az ipari szeszgyárosok zsebéből az agráriusoknak ad. Az ipari szeszgyárak egy időben jelentős missziót teljesítettek. Amikor kedvezőtlen évek voltak s a mezőgazdasági szeszgyárak kontingensüket nem termelték ki. Akkor a kormány közbenjárására, — nehogy az ország szeszkontingense kitermeletlenül maradjon s az ország Ausztriával szemben megrövidüljön — átvették a mezőgazdasági szeszgyárak kontingensének ötven százalékát és a kedvezőtlen viszonyok dacára kitermelették. Hát ezt, ugylátszik elfelejtették.

Mi ránk a dolog főként azért tartozik, mert ez a terv Aradra igen nagy, súlyos kárt jelent. Hogy mekkora hasznót jelent valamely gyár reánk, tudnivaló abból, hogy milyen nagy kedvezményeket adunk annak. Ebből pedig átérthető a kár, amelyet egy ily óriási szeszgyár beszünése jelent a fogyasztásra, a munkásokra, akik kenyerüket veszítik, a város adójövedelmére és igen sok iparosra, akik a gyárral kapcsolatosan állandó keresetforráshoz jutottak. Hozzávehetjük ehhez a vidék veszteségeit, amelynek Aradra behozott mezőgazdatermékeit — a búzán kívül — legnagyobb részt ez a gyár dolgozza föl.

S ez a kár olyan, amelyért se a város, se a megye kárpótlást nem kap. Aradon ugyanis mezőgazdasági szeszgyár nincs, a megyében is csak kettő van. Ötvenesen és Gurahoncon. Ezek azonban régebbiek. Ki van zárva, hogy az ipari szeszgyáraktól elvett kontingens révén ezen a vidéken szeszgyárak létesüljenek, mert a kormány a kontingenst állandóan, a Felvidéken osztogatja.

Aradváros szerdai közgyűlésén foglalkozik ezzel a veszedelemmel. Temesvár város átiratban figyelmezteti a vidéki városokat arra a nagy gazdasági veszedelemre, károsodásra, amely őket, a kormány terve révén fenyegeti. A szeszgyárak nemrég küldöttséggel tisztelegtek Wekerle miniszterelnök előtt. A miniszterelnök a küldöttségnek adott válaszában „megnyugtató megoldást” ígért, de a válasz arra mutatott, hogy a kormány megmarad terve mellett. A terv ellen tehát a vidéki városoknak, mint legközvetlenebbül érdekelteknek kell állást foglalni. Ha már

Csak tréfa volt.

Irta: Georges Foley.

Monsieur Lucidor, egy divatos zeneszerző, az első emeleti lakás bérlője, egyszer oly szeliesen rohant fel a lépcsőn, hogy meglökte Lolotte-t, a kis házmesterlányt, ki mindig a lépcsőn ugrándozott, mint valami mókus. Mikor ezt a mosolygó arcú tizennégy éves szegletes bakfist meglátta, hirtelen valami ihlete támadt.

— Nini, csakugyan. Miért nem próbálnók meg vele?

S az ajtót kinyitván, a bakfist egész a zongoráig toltta.

— Most énekelj valamit kicsikém, akármit... ne félj...

Lolotte nem is félt.

— Majd megpróbálom az En revenant de la revue-t, monsieur Lucidor.

— Jó lesz.

S Lolotte elénekelt. Olyan kis hangja volt, mint az éretlen citrom, de éneke nagyon pontos, temperamentumos s mozdulata önértetes volt.

— Bravo! — mondá Lucidor. — Nincs hercegnőm a tündérmesémhez. Nem akarnád elvállalni ezt a szerepet, Lolotte?

— A leány elpirult.

— En? A hercegnő szerepét? Lehetetlen, monsieur Lucidor.

— De csak mondd, hogy igen.

— Hát akkor szívesen megígérem.

— Helyes. Holnap velem jössz a színházba. Most azonban pusztulj; mert dolgom van.

Lolotte szinte magán kívül rohant le a lépcsőn.

— Hallod-e, mama... én fogom adni a hercegnőt... Monsieur Lucidor mondta... mert nagyon tetszik neki a hangom.

Egész éjjel csupa palotákról, apoteózisokról álmodozott, aranybrokát ruhában járkált, telehintve gyémántokkal s Bájfi herceg vezette a karján, akinek legszebb szöke bajusza van az egész világon.

Másnap Lucidor Lolotte-t elvezette a színházba.

— Majd ha a herceg feléd megy s elvégzi a bókját, így fogsz felelni: „Végre itt van, szép hercegem... Nagyon vártam már... mert szeretem... Most boldogok leszünk”. Ismételd csak, hadd lám.

— Nagyon jól el fogom mondani, monsieur Lucidor, jól megjegyeztem.

S nagyon jól elmondta. Mikor odaért: „végre”, nagyot sóhajtott s oly lelkesülten mondta, „most már boldogok leszünk...”, hogy Lucidor elkacagta magát.

Egy festetlen kis kapuhoz értek, mely

két vedlett plakát közt egy komor folyosóra nyílt.

— Meggyőződés, az van benned elég.

— Ó monsieur Lucidor, meggyőződésesem mindig volt.

— Itt volnánk — mondá Lucidor.

— Hogyan? Ez az? — kérdé Lolotte meglepődve.

S kelleetlenül lépett be. Egy gerendaország után, hol majd kitörték a nyakukat, a színpadra értek, egy poros deszkatákolmányra, melyen két gerendáról vászonlepedők és kartonok lógtak le. Eppen próbát tartottak egyetlen gázlángnál s a nézőtér üresen, sötétben tátongett feléjük.

Lolotte visszahökken.

— Hol van a palotám, monsieur Lucidor? Lucidor rámutatott a kopott diszletekre:

— Ez mind a tied.

S anélkül, hogy törődött volna a leány megrökönyödésével, megfogta a kezét s az öltöztető gondjaira bízta.

— Menj a madame-mal, hadd öltöztessen föl.

Egy visszataszító vén banya elvezette Lolotte-t egy deszkás szobába, mely egy nedves udvarra nyílt.

Lolotte nagyon furcsán érezte magát, de azután kissé magához tért abban a fényes jelmezt, amelybe bujtatták. A ruha rózsaszínű satin volt, aranyhímzésekkel, de mikor meg-

a városok nem kapnak semmit, legalább ne vegye el tőlük azt, amit maguk szerettek.

A tanács alighanem kényelmi szempontból — azt indítványozza, hogy miután a képviselőházhoz már egyszer fölirtak ebben a dologban, a temesvári átiratot vegyék egyszerűen tudomásul. Csak hogy azóta történt Wekerle válasza, a melylyel szemben a vidéki városoknak háttározottan és erélyesen kell állást foglalni s a kormány szándékával szemben a város anyagi érdekeit védeni. Szomorú, ha a tanács azt hiszi, hogy ily jelentős veszedelemmel szemben a kötelességét elvégezte azzal, hogy a képviselőházhoz egy sablonos föliratot megcselekedett.

A táv-szónok.

A képviselőház ülése.

*

A képviselőház ma délelőtt Juth Gyula, majd Návay Lajos elnöklete alatt ülést tartott, amelyen a felekezeti és községi tanítók fizetésrendezéséről szóló törvényjavaslat tárgyalása volt a napirend. Vajda Sándor az ülést majdnem teljesen kibeszélte. Beszélte még Szikcsák Ferenc is.

— Az Aradi Közlöny távirati tudósítása. —

Budapest, április 8.

Juth Gyula szombati ijesztgetése nem sokat használt. A folyosón alig vannak egynéhányan. A Házon különben gyászlobogó leng, hirdetvén évfordulóját Széchenyi István gróf elhunytának. A kik megjelentek, azokat Wekerle, Kossuth és Darányi miniszterek bécsi utazása foglalkoztatja. Pajzsral jönnek-e, vagy pajzsos?

Juth Gyula elnök az újságíróknak magyarázza a nagy különbséget a múlt és a jelen obstrukciója közt. Ő maga két obstrukciót vezetett. De ők a házszabályoknak a gyöngéit használták ki, de soha nem tették azt, amit a nemzetiségiek, akik a házszabályok kijátszásával obstruálnak.

Igazi obstrukciós ülés a mai. A szónokok között az első Vajda Sándor, aki a táv-szónoklás terén valósággal hírhedségre tett szert s így már tíz órákor sejtette mindenki, hogy a mai ülés egyetlen szónoka: Vajda. És majdnem igazuk is volt. Csak Szikcsáknak jutott annyi

fogta, akkor látta, hogy a satin voltaképp perkál.

Vigyázz, hogy el ne szakítsd ezt a szép diszt, — dörmögte az öltöztető — mert ez az arany csak tréfa s a himzés papirból van, könnyen szakad.

Lolotte mindjeban kiábrándult, de mikor smaragd nyakéket tettek a nyakára s gyémántos diadémot a fejére, elfogta a kétely:

— Jaj istenem, madame, ha ezt a sok kincset mind elveszítem!

— Ne törődjél vele, van elég színes üvegünk. Mind hamis ékszer ez, megtréfáljuk vele a közönséget.

— Gyorsan, gyorsan, — kiáltott Lucidor — rajtad a sor.

A leányt betolta a színpadra:

— Most énekelj el a szerepedet.

Lolotte elénekelt, de nem oly jól, mint az este. Nem volt benne a kerékvágásban.

Lucidor összeráncolta a homlokát.

— Vigyázz! — sugá neki — ... most jön be a herceg ... el ne felejtse, hogy mit mondasz neki.

A herceg belépett s Lolotte szinte elvakult a ragyogó elenségétől.

A herceg szinte eltűnt a sok bársony és toll közt. Alig látszott belőle más, mint szép szőke bajusza. Eppen ilyenről álmodott Lolotte.

Meghajolt a hercegnő előtt s Lolottenak látva maradt a szája a bámulattól.

Lucidornak kellett figyelmeztetnie:

idő, hogy némileg felvidítsa a Házat: Más különös nem történt.

Távirati tudósításunk:

(Folyó ügyek.)

Juth Gyula elnök fél tizenegy órákor nyitotta meg az ülést.

A múlt ülés jegyzőkönyvét észrevétel nélkül hitelesítik.

Jegyző felolvassa a beérkezett kérvények sorjegyzékét.

Elnök jelenti, hogy Barczay Sándor mandátuma végleg igazoltatik. Bemutatja továbbá Hainrikffy Pál szakcsi és Ivánka Mihály bazini mandátumát, amelyet kiadnak az igazoló bizottságnak.

(A hosszujáratu szónok.)

Következik a tanítók fizetésrendezéséről szóló javaslat.

Vajda Sándor: A képviselőház az egyház érdekeit képviseli ...

Elnök: Figyelmezteti, hogy a képviselőház az egész nemzetet képviseli.

Vajda Sándor: Ezt az elhamarkodott törvényjavaslatot azért vette elő oly gyorsan a kormány, mert időt akar nyerni az általános választói jogról szóló törvénynek az elodázására. Furcsa azonban mindenestre, hogy ez a törvény államosíthatni akarja a felekezetek iskoláit, de viszont azokat mégis az egyházzal tartatja fenn. Ami azt a törekvést illeti, hogy a román gyermekektől el akarták rabolni anyanyelvüket és magyarul akarják tanítani, ez hiábavaló törekvés, ez nem fog sikerülni. Sokkal hamarabb felejt el a román gyermek a magyar nyelvet, mint ahogy azt megtanulja. Ezután szakaszonként foglalkozik a törvényjavaslattal, majd szünetet kér.

Elnök: Az ülést öt percre felfüggeszti.

(Vita a hangmagasságról.)

Szünet után

Az elnöki széket Návay Lajos alelnök foglalja el.

Vajda Sándor (halkan beszél.)

Elnök: Figyelmezteti a szónokot, hogy beszéljen hangosabban, mert jelentést kapott a gyorsíróktól, hogy nem tudják jegyezni a beszédet.

Vajda Sándor: A helyéről nem megy el, mert ott vannak az írásai, de szíveségből hangosabban fog beszélni.

Ugron Gábor: Kötelessége hangosabban beszélni.

Vajda Sándor: Mutassák meg neki a házszabályokból az erről intézkedő paragrafust.

Elnök: A nyilvánosság érdekében köteles hangosan beszélni!

Vajda Sándor: Folytatja beszédét az ülés végeig.

— A választ! A választ!

Lolottenak eszébe jutott „Végre itt van szép hercegem ... nagyon vártam már ... mert szeretem ... most boldogok leszünk”.

Általános moraj a közönség közt.

— A kicsike átérzi a szerepét.

Vége volt. Lolotte ot levetkőztették. Lucidor kezén fogta s levezte az utcára.

— No, mit szólsz a palotához?

— Papirból volt meg vászonból, monsieur Lucidor.

— Abból; de hát a rózsaszínű satin-ruhád?

— Perkálból.

— És a sok szép drágakő?

— Üvegéből ... Merő móka, csak hogy megtréfáljuk a közönséget — mondá elszontyolódva. De azután ragyogó szemekkel folytatá:

Szerencse, hogy a herceg szép és szeretetreméltó. Mikor azt mondta, hogy szeret, minden csalódásért meg voltam vigasztalódva. Attól kezdve mintha igazi lett volna a satin-ruhám, az aranyhímzés, a gyémánt diadém.

Lucidor megvakarta a füle tövét.

— Hát a herceget igazinak tartottad, Lolotte?

— Annak bizony, monsieur Lucidor.

Lolotte szavaiból annyi meggyőződés sugárzott ki, hogy Lucidor elhatározta, miszerint mindenáron felvilágosítja.

— Az igazat megvallva, Lolotte, a herceg is csak olyan igazi volt, mint a ruhád.

— Csak nem? — kérde Lolotte csalódottan.

(Haro a végletekig.)

Beszéde folyamán elmondja Vajda, hogy a törvényjavaslat ellen harcolnak ők a parlamentben és ha törvény lesz belőle, megkezdik a törvény ellen a harcot minden iskolában, minden faluban.

Szász József: Megint gyilkolni akarnak, mint Romániában? Nem volt elég 1848-ban?

Vajda Sándor: Romániában csak az történt, ami Franciaországban és Magyarországon történt. Igazán fölösleges ott, ahol 98 százalék a románság, magyar vicces verseket tanítani.

Nagy Emil: Szentelen fráter, gunyt tűz a magyar költészetből.

Vajda Sándor: Hiszen vannak vicces magyar versek is. Akármilyen fanatikus sovinszták is most a Kossuthista magyarok, valaha még békében fognak együtt élni a románsággal. Ezután különböző verseket olvas föl értetetlen hangon.

Elnök: A legnagyobb türelemmel hallgatta eddig a szónokot, de ezek a versek semmiképpen sincsenek kapcsolatban a tárggyal s így nem engedi meg a fölolvast.

Vajda Sándor végül határozati javaslatot nyújt be a törvényjavaslatnak a napirendről való levétele és új törvény kidolgozása tárgyában.

Elnök jelenti, hogy a dunapataji választásról táviratot kapott, amelyben ifj. Madarász József és Nagy György bejelentik mentelmi joguk megsértését. A bejelentést átteszik a mentelmi bizottsághoz.

Szikcsák Ferenc a Ház folytonos derűtsége közben beszél és végül a Vajdáéhoz hasonló határozati javaslatot nyújt be.

A holnapi ülés napirendjének megállapítása után az ülés véget ért.

Arad — Wekerle ellen.

Fölterjesztés a szeszgyárakért

A temesvári átirat.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, április 8.

A múlt év végén hirt adtunk már Wekerle Sándor pénzügyminiszternek ama tervéről, mely szerint az ipari szeszgyárak kontingensének újabb megszorításával érzékeny csapást akar mérni az ország több városának és így Aradnak virágzó szesziparára is. Aradváros január havi rendes közgyűléséből a tervezett sérelmes pénzügyminiszteri rendelkezés ellen

— A herceg ötvenöt esztendő, fűzöt visel, hogy a nagy hasát lelapítsa. A szőke paróka elfödte a fehér haját s a rizspor alatt merő ránc az arca.

— Jaj istenem, — mondta Lolotte ijedten. De hát a szép bajusza, monsieur Lucidor?

— Az volt a leghamisabb. Ugy ragasztotta oda kőcből. Azt is meg kell mondanom, hogy nős ember, fiai, sőt unokái vannak.

Hosszu hallgatás. Azután Lolotte remegő hangon kérdezte:

— Hát a bókja, meg a szerelmes beszéde?

— Az is csak móka volt.

A házmeisteri fülkéhez értek. Ideje is volt, mert Lolotte közel volt a siráshoz.

— Holnap eljősz ismét? — kérdezte Lucidor.

— Nem jövök, monsieur Lucidor, nagyon köszönöm. Tessék más hercegnőt keresni. Inkább viselek igazi perkált, mint hamis satint s inkább alszom téglás szobában, mint papirból készült palotában.

— De hát a jövendőbelid, Lolotte?

— Ő a jövendőbelim — mondá Lolotte — valószínűleg olyan munkás lesz, mint a papám, de remélem, hogy nem lesz szüksége csirizre, hogy a bajuszát fölragassza.

— Csakhogy — mondá Lucidor tétovázva — nekem is ígértél ... valamit ...

— Csak tréfa volt, monsieur Lucidor, — mondá Lolotte gunyosan.

már fölratot intézett a képviselőházhoz, hogy hiusítsa meg a szeszkontingensnek a város tetemes károsodását jelentő leszállítását. Április havi közgyűlésén azonban ismét foglalokoznia kell a város közgazdaságára és saját háztartására is rendkívül fontos kérdéssel abból az alkalomból, hogy *Temesvár* város tanácsa átiratban megküldte a pénzügyminiszterhez intézett fölterjesztését és megkérte Aradvárosát, hogy a saját érdekében intézzen maga is Wekerle Sándorhoz hasonló szellemű fölratot.

A tanács azt javasolja ugyan, hogy az átiratot a közgyűlés vegye egyszerűen tudomásul, de bizonyos, hogy a törvényhatósági bizottság nem fogja beérni a tudomásulvétellel, hanem utasítja majd a tanácsot, hogy — miként Temesvár városáé tette — számszerű adatokkal támogatott fölterjesztésben világosítsa föl a pénzügyminisztert arról a súlyos károsodásról, amely Aradot a tervezett rendelkezés kivitele révén érné.

Temesvár átirata egész terjedelmében így szól:

A temesvári kereskedelmi és iparkamara a szeszadó-törvény tervezett módosításával kapcsolatban az ipari szeszgyárak fentartása érdekében fölterjesztést intézett a pénzügyminiszter urhoz és egyben megkereste Temesvár város tanácsát, hogy a fölterjesztést hasonló szellemű fölrattal támogassa.

Mint hogy az ipari szeszgyárak további fentartása a város gazdasági érdekei szempontjából szükségesnek mutatkozik, ennél fogva a város törvényhatósági bizottsága folyó évi január havi közgyűlésében a kereskedelmi és iparkamara kérelmének teljesítése mellett elhatározta, hogy az összes érdekelt városokat a helybeli kereskedelmi és iparkamara által indított mozgalomhoz való csatlakozásra föl hívja.

Ebből kifolyóan van szerencsénk városunk felterjesztését idecsatolva megkeresni, hogy saját jól felfogott érdekében a pénzügyminiszter urhoz hasonló szellemű fölratot intézni méltóztatassék.

Megjegyezzük, hogy *Budapest* székesfővárost aziránt is megkerestük, hogy az *összes érdekelt városokat közös tanácskozássra hívja* annak megbeszélése végett, milyen akció lenne még megindítandó avégből, hogy a magas kormány a szeszgyári iparral bíró városok veszélyeztetett gazdasági érdekeit az ipari szeszgyártás fenmaradásának lehelővé tétele által kellő védelemben részesítse.

Az átirathoz csatolt fölterjesztésben Temesvár kéri a pénzügyminisztert, hogy *mellőzze az ipari szeszgyárak kontingensének még nagyobb mérvű megszorítását* és ne tegye lehetlenné a szeszipari vállalatok további fenmaradása. Eltekintve attól, hogy a kontingens leszállítását *magának az államkincstárnak is anyagi kárát jelentené*, az ipari szeszgyárak ezáltal létalapjukban támadtatnának meg, sőt félt, hogy kénytelenek lennének üzemüket a városok gazdasági érdekének érzékeny kárára teljesen beszüntetni.

Az ipari szeszgyárak általában nemcsak a városok forgalmára, kereskedelmére és iparára gyakorolnak kedvező befolyást, hanem a városok háztartásához közvetve és közvetlenül is hozzájárulnak s ezáltal a városokat súlyos állami és önkormányzati terheik viselésében lényegesen segítik. Ennek igazolására fölhozza a fölterjesztés, hogy a két temesvári szeszgyár közül az Első temesvári szeszégető és finomító részvénytársaság 1906. évben községi pótdók címén 9033 korona, kövezetvám és helypénz fejében 6160 korona, a Blau Testvérek szeszgyára pedig községi pótdók címén 1091 korona kövezetvám és helypénz fejében 5720 korona, bevételt biztosított a városi pénztárnak és így 22000 koronával járult hozzá a város szükségleteinek fedezéséhez.

Az ipari szeszgyáraknak a város közgaz-

dasági viszonyaira gyakorolt előnyös befolyása nemcsak közvetlen, hanem közvetett módon is nyilvánul egyrészt abban, hogy a környékbeli földmives lakosság gabona, széna, szalma és egyéb gazdasági terményeiknek a szeszgyárak részére való eladása céljából a várost sűrűbben fölkeresi s így a helyi piaci forgalmat és a közfogyasztást lényegesen emeli, másrészt abban, hogy a két szeszgyár mintegy 260,000 korona fizetést és munkabéreket fizet ki tisztviselőinek és egyéb alkalmazottainak, amiáltal — eltekintve az ezen alkalmazottak által fizetett állami és községi adótól — szintén nagyban hozzájárulnak a város közfogyasztásának fokozásához.

Végül kéri a fölterjesztés a pénzügyminisztert, hogy az ipari szeszgyárak kontingensét csonkítatlanul meghagyja.

Hány Westinghouse-gyár lesz?

A gyárehes városok.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, április 8.

Amióta a párisi Westinghouse cég elhatározta, hogy Aradon automobil gyárat létesít s amióta a cég megbízottja a legkomolyabb formában vette fel a tárgyalásokat a várossal a gyár létesítésére vonatkozólag, több helyen az a hír terjedt el, hogy Arad elesik a gyártól és más város kapja meg.

Most egyszerre két városban épít a Westinghouse cég automobil-gyárat és pedig *Nagybecskereken* és *Szegeden*. A Nagybecskereken megjelenő *Torontól* című lap ugyanis ezeket írja:

A híres angol Westinghouse gépgyár, mint olvasóink előtt ismeretes, Délmagyarországon fiókot szándékozik létesíteni. Legutóbb úgy állott a dolog, hogy a fiókot Aradon állítják föl, azonban eddig *nem jutott dülőre ott a dolog*. Közben Nagybecskerek városának egyik régi barátja és pártfogója, *Pap Géza* dr. volt országgyűlési képviselő közbenjárásának sikerült a cég figyelmét a mi városunkra terelni. Amennyiben tehát úgy a vármegye, mint a város, valamint magánosok is nagyobb számmal fognak részvényeket jegyezni, a Westinghouse-cég itt állítja föl fiók-gyárat. Ebben az ügyben hétfőn délután az alispáni irodában értekezlet is lesz.

A szegedi gyáralapításról a *Szeged és Vidéke* így ír:

Az angol Westinghouse-gépgyár Magyarországon fiókot szándékozik létesíteni. Legutóbb úgy állott a dolog, hogy a fiókot Aradon állítják föl, azonban eddig *nem jutott dülőre ott a dolog* és valószínűleg Arad és a gyár között nem is jön létre a megegyezés. *Lázár György* dr. polgármestert ma főhívták arra, hogy foglalkozzék azzal a kérdéssel, vajjon nem volna-e lehetséges, hogy a cég vagon- és gépgyárat *Szegeden* létesítse. A polgármester közelebb Budapestre utazik, hogy a kérdésben az illetékes tényezőkkel tárgyalásokat kezdjen.

A két gyáralapításról szóló híradás természetesen nem adhat aggodalomra okot, amennyiben az aradi gyáralapítás most már perfekt dolog. Különbösen is a párisi cég igazgatója és a gyár magyarországi megbízottja kijelentették *Varjassy Lajos* polgármesternek, hogy a cég, ha Magyarországon egyáltalán létesít gyárat, *kizárólag Aradon építi fel azt*, mert Aradot tartja a gyár céljainak legmegfelelőbb helynek. A szerdai közgyűlés pedig érdemileg megszavazza a már elvben megszavazott részvényjegyzést.

Fedákért az államfogházba.

Kitűnő reklam.

Ujságíró és színész párba.

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, április 8.

Tavaly júniusban *Fedák Sári*, aki még akkor népszerűsége tetőfokán állott, jótékony célra egy kabaret-estélyt rendezett a Vigszínházban. Egyik lap a tiszta jövedelem késői elszámolása miatt emelt szót, mikor pedig a rendezőség közzétette az elszámolást, a Pesti Hirlap szótá tette annak egyik tételét, a közreműködő művészek fellépti tiszteletdíjának magas összegét s *Tóth Béla* Esti levelében megírta, hogy *Egressy* sohasem kapott egy felléptéért 300 koronát, mint *Hegedüs Gyula*, a Vigszínház művésze, aki a kabareten való közreműködéséért felléptidíj fejében ennyit számított fel — dacára a jótékony célnak.

Hegedüs Gyula erre levelet írt a Pesti Hirlapnak. Elmondta, hogy igazgatója, midőn bérbeadta a Vigszínházat *Fedák Sárinak*, kijelentette, hogy a színészeket, ha közreműködésre felkértenek, meg kell fizetni. *Fedák Sári* erre megjegyezte, hogy bizzék meg *Faludi* az ő gavallérságában. A kabaret lezajlása után sem *Fedák Sári*, sem a rendezőség egyik tagja sem jelentkezett s nemcsak hogy nem honoráltak fellépését, hanem még csak köszönetet sem mondtak érte. Ez az eljárás indította arra, hogy 300 korona fellépti díját követelje.

Sajnálom, — ugymond — hogy szegény boldogult *Egressy* sohasem kapott ennyit egy estére! Bizonyosan tudom, hogy nagy poétánk boldogult *Tóth Kálmán* sem kapott annyi honoráriumot tán egy egész kötet verséért sem — mint hasonlóan nagynevű fia, *Tóth Béla* egy effajta Esti levélért. *Tempora mutantur...* *Fedák* önagysága sem fogja ezt az összeget tőlem sokallani, mert hiszen ő 1500 koronákat kap a színigazgatóktól egy estére. Igaz ugyan, hogy az ő szemei szebbek, mint az enyéme.

Levelét ekként végezte:

„Ami pedig a csömöri meg a zuglói villákat illeti, arra is felelek megnyugtatóan. Nekem már van egy villám Besnyőn. Meg egy hold szőlőm. A kabaretj előtt szereztem. *Fedák Sári* urnőnek is van 20 hold szőlője, kastélya, földje, lova, tehene, ökre, szamara, automobilja. O sem a kabaretből szerezte. Hát igen. Ez az igazság. O annyival nagyobb színész nálamnál, amennyivel nagyobb honoráriumot kap, mint én s amennyivel több földje van mint nekem. Mert hát aki kenyeret keres a mesterségével, azt meg kell fizetni. Jótékony cél ide, — jótékony cél oda. Azt hiszem, legjobban *Fedák urnő* és *Tóth Béla* ur fognak engem megérteni!?”

A Pesti Hirlap leközlölte *Hegedüs Gyula* levelét s *Bede Jób* hirlapíró ehhez a következő kommentárt fűzte:

„Egy kissé restelkedve közöljük ezt az írásbeli munkát. De kérjük a közönség elnézését azzal az indokolással, hogy a legjobb színművészzsel is megesik, hogy csak a mások gondolatait tudja interpretálni, míg a maga gondolataival saját magát kompromittálná. Továbbá pedig amire a közmondás a tenoristáknak és a nagyon szép fiuknak privilégiumot ad, azt ki lehet terjeszteni egy vig színészre is, ha okvetlen erre törekszik. Sajnáljuk mégis *Hegedüs Gyulát* a levél tonusáért. Hogyan beszél egy uri nőről?! Bizonyára csak azért meri tenni, mert a színpadhoz tartozik s ott talán még divatban van az a hang, amelyet a lovasias magyar társadalomban sehol sem tűrné-

nek meg. Ajánljuk, hogy a kezdő színészek csak durva bohózatokat játszani tanuljanak Hegedüs Gyulától, de színpadon kívül, a nyilvánosság előtt való megjelenést inkább a faluvégi bohémektől sajátítsák el."

Bede Jób megjegyzéseit Hegedüs Gyula magára sértőknek találta s *Bezerédy* Gyula és *Pálmai* Izsóval provokáltatta Bede Jób, akinek *Légrády* Imre dr. s *Béldi* Izor dr. voltak a segédei. A felek 1906. július 27-én a Fodor vivóteremben kardpárbajt vívtak, melyben Bede Jób szenvedett jelentéktelen sérülést.

A budapesti büntetőtörvényszék Makucz dr. bíró elnöke alatt ma vonta felelősségre Hegedüs Gyulát és Bede Jób párvialdal vétéséért. A tárgyaláson Hegedüs és Bede is eladták a párbaj előzményeül szolgáló s a hírlapi polemikára okot adó kabaret történetét. A segédek arról tanuskodtak, hogy a párvialdal teljesen korrekt módon folyt le. A bíróság Böhm dr. ügyész vádja után a párbajozó feleket 2-2 napi államfogházra ítélte. Az ítélet jogerős.

Aradi vasutasok közgyűlése.

A Szövetség beszámolója.

Sürgetik a fizetésszervezést.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, április 8.

Az Országos Vasutas Szövetség aradi kerülete vasárnap délután 3 órakor tartotta évi rendszeres közgyűlését.

A gyűlést, melyen körülbelül 300 vasutas jelent meg és a Szövetség központi vezetősége is képviseltette magát, Bene Gyula kerületi elnök nyitotta meg, üdvözölve a központi képviseletében megjelent dr. *Fübián* Lászlót, *Barok* Armin és *Rutkai* Antalt. Bene beszédében higadtságra intette a megjelent tagtársakat, mert a fizetésszervezés ügye most már rövid néhány hét alatt a vasutasok javára meg fog oldatni. A vasutasok kötelességtudó serege végezze ezután is hűségesen szolgálatát és ne üljön föl a sok gazdátlan, kósza hirnek.

Ebüián László dr. megköszöni a szíves fogadást s a szövetség elnökének, *Batthyány* Tivadar grófnak ödvözlését tolmácsolja. Az ő nevében és megbízásából türelemre kéri a tagtársakat, mert küzdelmük a megélhetésért néhány nap múlva már eredményre fog vezetni.

Utána *Barok* Armin védte a vasutas-ankétet, felsorolva azokat az eredményeket, melyeket ott a vasutasok javára a felsőbbeségtől kieszközölni sikerült.

Vass István dr. fogalmazó indítványára a közgyűlés táviratilag üdvözölte *Batthyány* Tivadart s háláját fejezte ki azért a munkáért és fáradozásért, amelyet a vasutasok érdekében kifejtett, továbbá bizalmát és ragaszkodását a támadásokkal szemben, melyek őt ez ügyből kifolyólag érték. — Üdvözölte még a közgyűlés *Kossuth* Ferenc kereskedelmi miniszterét is.

Thémes Rezső titkár a kerület múlt évi működéséről számolt be. A közgyűlés tudomásul vette a jelentést és köszönetét fejezte ki a vezetőségnek. *Kreiling* Péter pénztári jelentése után a közgyűlés megválasztotta alelnöknek *Busa* Pált, titkárnak dr. *Blaskovits* Bélát.

Ezután az indítványok tárgyalására került a sor. Ezek közt legérdekesebb volt a dombóvári kerület átirata a fizetésszervezés ügyének sürgetése érdekében. A kerület állást foglalt amellett, hogy az életbeléptetendő fizetésszervezés visszamenőleg január 1-től bírjon érvényességgel.

Több kisebb ügynek letárgyalása után elnök a közgyűlést bezárta.

Izgalmas lefolyású közgyűlése volt tegnap a Magyar Vasutasok Országos Szövetsége budapesti északi kerületének. A gyűlésen, amelyet a nyugati pályaudvar III. osztályu ebédlőtermében tartottak, *Sarlay* János kerületi elnök elnökölt, a jegyzőkönyvet *Balatonyi* Lajos dr. kerületi titkár vezette.

Sarlay a gyűlés megnyitása után vázolta a helyzetet. *Wekerle* Sándor miniszterelnök — mondta — tegnap *Szterényi* József államtitkárral együtt fogadott egy hírlapíró s nagy fontosságú nyilatkozatot tett előtte a vasutasok fizetésszervezéséről. A miniszterelnök kijelentette, hogy a vasutasok méltányos kéréseit a kereskedelmi miniszterrel egyetértőleg a legmesszebb menő módon ki fogja elégíteni, úgy hogy az nemcsak eléri, hanem *tul is haladja a külföldi nagy vállalatok alkalmazottainak fizetés viszonyait*. A fizetésszervezésről szóló törvényjavaslat a szolgálati pragmatikáról való törvényjavaslattal együtt *e hó végével a képviselőház elé kerül*. A nyilatkozat megnyugtathatja a vasutasokat s ezért kéri tagtársait, várjanak még néhány hétig türelemmel s állásfoglalásukat a fizetésszervezés mértékétől tegyék függővé.

Az aradi munkástelep.

El, Mikalakára!

A munkások kivándorolnak.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, április 8.

Több ízben írtunk már arról, hogy az aradi Weitzer féle vágongyár munkásai munkástelepet akarnak Aradon létesíteni. A munkások telket kértek a várostól, amely először az 6- és ujjvágóhid közötti telket ajánlotta fel. Később azonban visszavonta ajánlatát és a honvédszár laktanya mögött elterülő telket ajánlotta fel. Majd ezt is visszavonta és a Libás-dűlön akart megfelelő telket adni a munkásoknak.

A munkások telep-bizottsága vasárnap délelőtt értekezletet tartott, amelyen a városrendezési bizottság ajánlatával foglalkoztak. Az értekezleten jelen voltak *Gerber* Mátyás, *Nader* Gyula, *Kettner* Béla, *Gusz* Antal, *Theisz* Ádám és *Buchsbaum* János telep bizottsági tagok és 120 munkás.

Az értekezleten kimondották, hogy a város ajánlatát, amely szerint a Libás-dűlön kapnak telket a munkástelep céljaira, el nem fogadják, mert a telek két és fél kilométernyi távolságra van a gyártól. Az iskoláktól pedig három és fél kilométernyire fekszik s így a tíz éves iskolásgyermekek nem járhatnak iskolába. A leányiskolák még sokkal messzebb esnek a telektől. Maguk a szülők sem járhatnának be a városba, annyira távol van a Libás-dűlőbeli telek. Kimondták továbbá azt is, hogy amennyiben a város nem ad megfelelő telket, kénytelenek lesznek *Uj-Mikalakára menni* és ott vásárolni telket.

A munkások ma délután fenjártak *Löcs* Rezső gazdasági tanácsnoknál és előterjesztették az értekezlet határozatát. Majd *Gerber* és *Nader* felkeresték *Varjassy* Lajos polgármestert és értesítették a munkások szándékáról.

A polgármester kijelentette a munkásoknak, hogy nyújtsanak be a városhoz újabb kérvényt, amelyben tartsák fenn ama régi kérésüket, hogy a honvédlaktanya mögött kapjanak telket. Ha ez a terület nem adná ki a

200 négyszögölnyi 200 házelket, akkor a jövődombeli tüzérszárnya háta mögött elterülő városi köztelekből kérjenek pótlólag területet. A polgármester felhívta a munkásokat arra is, hogy kérvényükben fejtsek ki, amennyiben a város nem teljesítené kérélmüket, kénytelenek lesznek *Uj-Mikalakára menni*, ami által a város több száz adófizető polgárt veszítené el.

A munkások legközelebb benyújtják a városhoz a kérvényt.

Különös öngyilkosság.

A löporosny fölrobbantója.

Lelőtt katona.

— Az Aradi Közlöny távirati értesítése. —

Arad, április 8.

Az életunt emberek igazán kifogyhatatlannak az öngyilkosság sokféle módjainak kitalálásában. De talán ezen a téren mindenkin túltett az a szegény katonagyerek, akinek a szinte példátlanul érdekes öngyilkos kísérletéről most értesülünk. Megunta a gyöngyületet az a szegény fiú, de nem volt lelke, hogy magára süsse a *Manlichert*: azt akarta hát elérni, hogy *társai löjjék agyon*. Ami félig meddig sikerült is neki.

A közvitéz, aki regruta sorban most szenvedte első szomorú heteit a nagyváradi városban, a háziezred 16. századában szolgált, és sehogyse tudott belenyugodni, hogy a sárréti kis nádas házat a százablaku hideg kaszárnyával kell felcserélnie. Sokat töprenghetett, míg elhatározta, hogy bizony a legnagyobb sarzsí, *Urísten* ő szent felsége elé megyen rapportra. Egy napig, két napig próbálgatta, tanulgatta, igazgatta a *Manlichert*, hogy már most végezze magával, de a nagy elhatározással egyre csak várt szegény.

A nagyváradi löporostornyot tudvalevőleg éjjel-nappal erős katonai fedezet őrzi. A torony közelébe menni senkinek sem szabad. A vigyázatlanság kiszámíthatatlan hatásai katasztrófát idézhetnek elő. Pénteken éjjelkor a torony előtt sétáló őr motoszkálást hallott. Figyelni kezdett a zörej irányában. Nemsokára világosságot vett észre: a torony körül bujkáló ember gyufát gyújtott s a bejárat felé indult az égő lánggal. Az ő a gyufa világánál meglátta, hogy az éjjeli vendég közös hadseregbeli katona.

Reá szól:

— Halt, wer da?

A kóborló katona visszafelelt:

— Hiába ordítasz felém. *Felrobbantom az egész löporos magazint*. Elpusztultok ti is, én is.

Az őr nem sokáig gondolkozott. Még kétszer igazolásra szólította fel gyors egymásutánban a veszedelmes embert, amikor nem kapott választ, a fegyverrel feléje célzott. A katona utána lőtt. Egymásután *hat lövést* intézett a boldogtalan ember után.

A durranásra az őrszobából a többi katona is kiszaladt, gyertyát gyújtottak s keresték a torony körül a látogató katonát. Ott találták vérben fekvő a löporos kamra közelében. A golyók két vállát találták. Jobb és bal karja teljesen le volt szakítva.

Hordágyon, szuronyok között vitték be a merényletre készült katonát a nagyváradi városba. Kihallgatásakor kiderült, hogy *Veress* Sándornak hívják, a 16. századnak pár hete szolgáló bakája. Intelligens ember volt, segédjegyző korában sorozták be katonának. A gyöngyület azonban napról-napra jobban elkeverítette. Az utóbbi hetekben már az elméje is megzavarodott. Cimborái eszelősnek tartották. A vallatásnál elmondta, hogy a katonáskodás miatt megunta az életét s el akarta magát

emészteni. Az öngyilkosság módjaul a lőporraktár felrobbantását választotta, vagy pedig társai golyóját. Ha örületes terve sikerül, akkor a borzasztó pusztulás őt is megváltotta volna gyötrelmeitől.

A szerencsétlen megtébolyodott katonát beszállították a csapatkórházba. Sebei nagyon súlyosak. Életbenmaradásához kevés a remény. Ha fel is épül, két karját amputálni kell s így egész életére béna marad. A hadbíróóság a me-renylet kísérletében megindította a szigorú vizsgálatot.

IRODALOM ÉS MŰVÉSZET.

A színház műsora:

Kedd: Katalin, operette. (Bérlét C.)
Szerda: A zsába, bohózat (Bérlét A.)
Csütörtök: Egyenlőség, vígjáték. (Bérlét B.)
Péntek: Troubadour, opera. Szakolczay Hedvig vendégfellépéssel. (Bérlét C.)
Szombat: A szocialisták, színmű. Bemutató előadás (Bérlét A.)
Vasárnap: Délután: Baba, operette. Este: A szocialisták, színmű. (Bérlét B.)

A filharmonikusok népszerű hangversenye.

Arad, április 8.

Tegnap, vasárnap délután tartották az aradi filharmonikusok népszerű hangversenyüket, amely siker tekintetében méltán sorakozik az előbbiekhöz. Ugy a három első hangverseny legsikerültebb számaiból összeállított műsor, mint az egyes számok előadása elsőrendű volt. A sikerért a dicséret és elismerés mindenkéltől a hangverseny dirigensét, Zellner Sándort illeti, aki fáradtságot nem ismerő buzgósággal s mindvégig lelkesedéssel vezette a filharmonikusokat. A jó vélemény, amelyet eddig Zellner-ről, zenei intelligenciájáról, képességeiről alkottunk, ezúttal csak újabb megerősítést, beigazolódást nyert.

Schubert „Rosamunde” nyitánya volt az első szám, amely után Tschaikowsky „Diótörő” című balletjének suitjából az indulót, az arab- és a kínai táncot játszották. Különösen az arab tánc volt az, amelynek úgy kifogástalan tempója, ritmusa, mint hangsúlyozása lehetővé tették, hogy ebben a keleti, buja táncban rejljön minden misztikus érzelmek, melegséget megértsünk, érezzünk és élvezzünk. A lelkes tapsért a filharmonikusok ráadásul ugyane suitból a virágok valcerjét játszották el.

Nehéz, klasszikus szám volt a következő: Beethoven 5-ik, C-moll szimfóniája. Bár a precíz összjátékban és előadásban élveztük a hatalmas művet, nem mulasztjuk el ismételnünk kifogásunkat, — amelyet már a második hangverseny után is megmondtunk — a tempó-felfogást illetőleg, amely különösen a második (Andante) részben egyenlőtlen és elhuzott volt.

Massenet: „Scenes pittoresques”-jeiből az *Angelust* és *Fête Boheme*-et hallottuk ép oly precízül, kifogástalanul, mint az első hangversenyben. Ugyanez áll a hangverseny utolsó számáról is, Goldmark: „Sába királynője” című operájának ünnepi bevonulási indulójáról is, amelyben a hárfát — bár éreztük hiányát — meglehetősen ügyesen helyettesítették a mély hegedűk piccikátói. Egészben: nagy sikerről számolhatunk be. A filharmonikusok méltó befejezést kerestek az idei hangversenyszezonhoz. És ezt meg is találták. G. A.

* Gyerekasszony. Vasárnap este népszínműben mutatkozott be Kállay Jolán. A gyerekasszony Borcsa szerepét mintha Kállayra szabták volna. Csupa temperamentum, bájos eleven-ség volt játéka. Kiváló népszínmű énekesnőt ismertünk meg Kállay Jolánban, aki nem a karzat számára játszik, nem pályázik olcsó sikerekre, hanem népszínmű alakításait is művé-

szettel igyekezik megoldani. A közönség nagy lelkesedéssel ünnepelte Kállayt. Magáról az előadásról semmi jót sem mondhatunk. *Hunyady* kivételével, aki nagyon jó Hamvas volt, kinos szerep nemtudásokkal küzdöttek a színpadon. H. G.

* Szocialisták. Érdekes premiérje lesz szombaton az aradi színháznak. Ormos Ede dr. volt makói, jelenleg pozsonyi ügyvéd eredeti színművét, a *Szocialisták*-at mutatja be a színtársulat, mely alkalommal a darab fő nőszerepét a szerző felesége, Déry Blanka játssza. A *Szocialisták* modern társadalmi korkép, amely erős, reális színekkel lüktető drámai erővel festi az ember küzdelmeit. Alakjai az élő valóságból vannak kivágyva, cselekvésük modern és szerves összefüggésben áll az újkor eszméivel. Megjegyezzük, hogy O. Déry Blanka asszony hivatásos színésznő volt, akinek nevéhez nagy sikerek fűződnek. Férjhez menetele után visszavonult a színpadtól s csak ötletszerűleg lépett föl, mint vendég, az ország előkelőbb vidéki színpadjain. A premiér elé nagy érdeklődéssel tekint a közönség.

* Katalin. Béldi Izor és Fejér Jenő szép zenéjű operettje hosszú pihenés után újra színre kerül az aradi színházban, a Szendrey-rezsimben ezúttal először. A darabot egészen új bevonulással adják s a társulat több próbát is tartott belőle. A címszerepben *Wlassák* Vilma, a színház új opera énekesnője lép föl másodszer, míg Germain hadnagy szerepét *Kállay* Jolán játssza. A darab főbb szereplői még *Mariházy*, *Várnay*, *Delly*, *Kulcsár*, *Szathmáry*, *Zalay* Margit és *Ladiszlay*.

A főpapok diktálnak

Apponyi és a nemzetiségek.

Kész a pakli.

— Az Aradi Közlöny távirati értesítése. —

Arad, április 8.

A cifra, dunaparti palotában napok óta furcsa komédia folyik. Egy maroknyi csapat, néhány száz román képviselő okvetetlenkedik a t. Házban s a nagy többség lomhán, tétlenül kénytelen ezt tűrni. Mert hiszen ő is obstrukcióban fogant. (Természetesen a „nagy többség” csak képletesen értendő, mivel például tegnapelőtt is megesett, hogy csak harminc egynehány függetlenségi honatya volt jelen a határozatképesség megállapításánál.)

Nemcsak furcsa, de visszataszító is ez a komédia, mert a nemzetiségek teljesen a klerikalizmus karjaiba vetették magukat. Annál kinosabb dolog tehát az, hogy a kormány ezt a törekvést, amely gyűlöletes nemcsak az államosítás, de a felvilágosodottság minden hívének is, egyáltalán nem akarja letörni. Sőt, ahogy értesülünk, titokban meg is kezdték már az egyezkedést a nemzetiségek és a kormány tagjai. És ez az oka annak, hogy a dunaparti fiók-obstrukciót nem vesszük komolyan, hanem egyszerűen komédiának tartjuk.

Csak Apponyi Albert gróf közoktatási miniszter egyik legutóbbi kijelentésére emlékeztetünk, amely szerint a főpapok kívánságait a nem állami tanítókról szóló javaslat részleteinél tekintetbe lehet venni. Már most csak össze kell vetni a főpapok kívánságait, amelyek az egyházi autonómiák megvédésében csúcsosodnak ki, a nemzetiségek kívánságaival, akik szintén az egyházak autonómjogát féltik az iskolakérdésben — s ha a két álláspontot így összehasonlítjuk, látni fogjuk, hogy ez a kettő — egy. Tehát a hősködés a nemzetiségek ellen a nyílt színen nem egyéb, mint Scheingefecht, csak markirozott viaskodás a látszat kedvéért.

Ezt nagyon jól tudják az érdekeltek s ez a magyarázata *Wekerle* Sándor szereplésének, aki a becsületes alkuszt játsza s persze igen könnyen elsimitja a nemzetiségi padokon támadó műviharokat. Szóval, a pakli kész a klerikális, magyarellenes nemzetiségekkel, viszont azonban azokról a nemzeti szellemű módosításokról, amelyeket a koalíciós értekezleten *Bethlen* István gróf és *Máriássy* Mihály követeltek, már hallgat a krónika. Ime, ez a nemzeti kormány politikája. Magyarországon a klerus parancsol s a kormány engedelmessékedik. A nemzetiségek pedig a markukba nevetnek.

Nyolctól kettőig.

A közönség érdekében!

Arad, április 8.

A városi hivatalnokok megint azt kérik, hogy állítsák vissza az egyfolytában való hivatalos órákat. Azt mondják, hogy a tények fényesen igazolták, hogy ez a rendszer a közigazgatás óriási előnyére vált.

Lapunk egyik barátja ma délelőtt egy teleirt papírost talált a városháza előtt. Behozta hozzánk, hogy kézbesítsük a becsületes elvesztőnek. A papír így hangzik:

Tekintetes Törvényhatósági Bizottság!

Mély tisztelettel kérjük, méltóztassék a hivatalos órák szabályozását a következőképp rendezni:

Nyáron, mivel nagyon meleg van, 8-tól 2-ig.

Osszel, mivel nincs nagyon meleg, 8-tól 2-ig.

Télen, mivel nagyon hideg van, 8-tól 2-ig.

Tavasszal, mivel nincs tél, 8-tól 2-ig.

A nyárra vonatkozó indokaink a következők:

Nyáron reggel 8 órakor már egészen világos van. Miután a hírlapok, amelyekre ugyan mit sem adunk, állandóan arról panaszkodnak, hogy a torony alatt sötétség uralkodik, világos, hogy a világosság igen jó hatással lesz közigazgatásunkra. Egyébként több kartársunk nadrágja fényesen igazolja a tisztviselők mostani helyzetének tarthatatlan voltát. Nyáron továbbá ugysem dolgozunk, tehát teljesen mindegy, hogy milyen időközökben tesszük ezt. Eltekintve attól, hogy ki közigazgat nyáron? méltóztassék belátni, hogy a fürdésre valamennyiünknek szükségünk van és a legerőteljesebb tévedés, hogy a mai hivatalos órák mellett a víz kultiválására időnk maradjon. Miután így kénytelenek leszünk az alkoholt kultiválni, a tekintetes Törvényhatóság lelkén szaradnak az összes delirium tremensek, melyek a nyár folyamán elkövetkeznek.

Oszti indokaink a következők: Osszel elszáll a fecskemadar, minden barna kis lány csapodár. Amennyiben ezen indokunkat a tekintetes törvényhatóság nem tartaná elegendőnek, utalunk arra, hogy a hivatalos végzéseken a következő betű látható:

V.

Ez annyit jelent, hogy végzés. Miután azonban ősszel, amint nemes költőnk *Vörösmarty* Sándor mondja, V. betűben repülnek a darvak, teljesen fölösleges, hogy ugyanezen betűvel mi is törődjünk. Osszel úgy sem dolgozunk, pláne, ha a darvak előzékenyen elintézik a V. betűs ügyeket.

Téli indokainkat a következőkben soroljuk fel:

A közigazgatásnak óriási előnyére válik, ha télen kissé kipihenjük a nyár és őszi fáradságait. A mostani rend mellett kénytelenek vagyunk a kanalat letenni, hogy a tollat felvehessük, holott mi inkább a tollat tesszük le és a kanalat vesszük föl. Néha felvesszük tökre, makkra, sőt pirostra is, ami mindenestre élénken igazolja, hogy mi nem riadunk vissza attól sem, hogy délután 2 óra után is írjunk. Elvégre azonban nem lehet kívánni, hogy egész esztendőben 8-tól 12-ig és 3-tól 6-ig legszebb fiatal-ságunkat a hivatalos szobákban töltsük.

Tavasszal nyílnak a rózsák és ugyanekkor árul-

ja el az ibolyát sötétben is az illata. Ennyi bájnak nem lehet ellenállani. Ki a szabadba! — ez a jelző. És különben is: a tavasz nem alkalmas idő a dolgra.

Azt hisszük, ennyi indok után a t. Törvényhatóság is be fogja látni, hogy inkább dolgozunk hét óra hosszat, mint nyolcat. Mai fizetésünk mellett így sem jutunk még csak egy rongyos ezüst órához sem, így pedig valamennyien nyernénk egy órát.

Kiváló tisztelettel:

Szamos aláírás.

A kérvényt igazolt tulajdonosa a *délutáni* hivatalos órák alatt átvetheti szerkesztőségünkben.

Stillet.

Arad — árvizveszedelemben.

Arad a Maros.

Árvizek mindenfelé.

— Az *Aradi Közlöny* tudósítójától. —

Arad, április 8.

Aradvárosát komoly árvizveszedelem fenyegeti. A Maros pár nap óta veszedelmesen árad s a mai napon már ki is öntött Déva mellett, elárasztva az egész környéket, s elöntve a város alsóbb részeit. A rohamos hóolvadás és az állandó esőzések annyira megdagasztották a folyót, hogy a legkomolyabban tartani lehet a kiöntéstől. Ha az áradás még pár napig tart, az Ovár-teret elöntheti a víz, amely máris hatalmas gyorsasággal, a szokottnál sokkal magasabb állás mellett hömpölyög, egyre közeledve a töltésekhez.

A mérnöki hivatal már meg is tett minden intézkedést, hogy a komolyabb következményeknek elejét vegye.

Az országból mindenfelől érkeznek a híradások a tavaszi áradásokról, melyek itt-ott már nagy károkat is okoztak. A Maros már évek óta nem volt olyan veszedelmesen megáradva, mint az idén. A Hernád már több községet elöntött s Csáktornyról is nagy árvizveszedelem hírért jelentik.

Távirataink a következők:

Déváról jelentik: A hirtelen beállott enyhe időjárás a havasokon fekvő nagymennyiségű havat felolvasztotta és az összes patakok és folyók megáradtak. A Maros már napok óta nőtt és az éjjel *átszakította a gátat*, elöntve a dévai határt. Mintegy 800 holdnyi terület áll víz alatt. A víz egyre nő és ennek következtében árad a Cserna folyó is, mely Devánál ömlik a Marosba. Az áradás oly rohamos, hogy Déva alacsonyabban fekvő városrészeit: a Görögvárost és a Hajóst elönti a víz. A hatóság nagyobb veszedelmek meggátlására minden intézkedést megtesz.

Szicszóról jelentik a Magyar Távirati Irodának: A hegyek között levő óriási hőmennyiség a múlt heti nagy esőzések következtében gyors olvadásnak indult, minek folytán a Hernád annyira megáradt, hogy Céce, Vizsoly és Encs községeket a víz elöntötte. Az alacsonyabban fekvő házak víz alatt állanak. Az őszi vetésekben is nagy a kár. A hatóságok az árviz ellen minden óvintézkedést megtettek.

Csáktornyról jelentik: A Csáktornya mellett folyó Ternava patak a tegnapi esti órákban erősen megáradt és komolyabb veszély fenyegette a mélyebb helyen lakókat. A kivezényelt tűzoltóság a késő éjjeli órákig dolgozott több

munkással a töltések felhordásán. A víz éjjel után apadni kezdett és így komolyabb veszélyektől nem kell tartani.

Az erős esőzések következtében a zágrábsáktornyai máv. vonalat tegnap komoly veszély fenyegette. Az egész vidéket elöntötte az eső által a hegyeken is felolvadt hóvíz. Az este 4 órakor Zágrábról Csáktornyára induló személyvonat már csak Stenjavacig és onnan átszállással közlekedett, a tehervonatok pedig egyáltalán nem közlekedtek, mert a pályát a víz több helyen megrongálta. Novimarnosnál az őrházban tartózkodó őr átlátva a veszélyes helyzetet, az őrház fedeléről az arra menő zágrábi vonatot kétségbeesett kiáltozással igyekezett figyelmessé tenni, hogy a pályatest meg van rongálva.

Ruttká ról táviratozzák: A Thuróc folyó annyira megdagadt, hogy a városnak egy része már víz alatt áll. Minthogy folytonosan esik, féltő, hogy az egész várost árviz-katasztrófa éri.

HIREK.

A kiegyezés.

Arad, április 8.

Vasárnap délelőtt tizenkettő órák — mint budapesti tudósítónk jelenti, — a miniszterelnökségi palotában két óra hosszat tartó konferencia volt. A tanácskozáson, amelyen értesülésünk szerint végleg megállapodtak a kiegyezési tárgyalások folyamán kötetendő magatartásukat illetően, *Kossuth* Ferenc és *Andrássy* Gyula gróf kivételével valamennyi miniszter, továbbá *Szterényi* József, *Popovics* Sándor és *Mezőssy* Béla államtitkárok vettek részt. *Zichy* Aladár gróf a király személye körüli miniszter délután 5 óra 15 perckor a nyugati pályaudvarról Bécsbe utazott. Utazását nyilvánvalóan a mai konferencián határozták el, amire abból is következtethetni, hogy nem termes kocsijában, hanem kis fülkében utazott.

Wekerle Sándor miniszterelnök ma a Házban másfél óra hosszat tárgyalta *Szell* Kálmánnal. A hosszú beszélgetés nagy föltűnést keltett és a képviselők különféle magyarázatokat fűztek hozzá. Beszéltek, hogy *Szell*nek a kiegyezésről újabb formulája van. Ezt azonban *Szell* később megcáfolta.

Bánffy Dezső báró több képviselővel szintén a kiegyezésről beszélgetett és többek között a következőket mondta:

— Félek tőle, hogy ha a többség nem nyilatkozik meg már most és erős hátvédet nem ad a kormánynak, utóbb *kénytelen lesz megszavazni a bankközösséget és ehhez hasonló rosszabb dolgokat is*. Tudom közvetlen tapasztalatokból, mit cselekszik Bécs a mostani tárgyalások alatt. Darabonként szedi ki az erőt a magyar kiegyezésből és egyszerre azon vesztegek észre magatokat, hogy fait accompli előtt álltok.

Wekerle Sándor miniszterelnök *Kossuth* és *Darányi* miniszterekkel, *Szterényi*, *Popovics* és *Mezőssy* államtitkárokkal, továbbá a szakeladókkal a ma délután 5 óra 15 perckor induló gyorsvonattal utaztak Bécsbe, ahol kedden reggel kezdik meg az osztrák kormánnyal s annak szakeladóival a tárgyalást.

— *Vilmos* császár Magyarországon. Bécsből táviratozzák, hogy *Frigyes* főherceg meghívta *Vilmos* német császárt a bélyei őszi vadászatokra. A császár elfogadta a meghívást és szeptemberben pár napot fog tölteni a főherceg baranyai uradalmában.

— *Baranya* nem üdvözli a kormányt. Pécsről táviratozzák! Baranyamegye mai közgyűlése mellőzte Somogy és Tolnamegyék átiratát a

kormány üdvözlése tárgyában, mert ma nem lát okot a kormány üdvözlésére.

— *Lázár Zoárd* beszámolója. A kisjenői választókerület függetlenségi pártja ma tartotta élénk részvétel mellett a koalíció megyei vezérfőfiai és a szomszéd választókerületek nagyszámu küldötteinek jelenlétében szervező gyűlését. A megalakulás után *Lázár Zoárd* dr. orsz. képviselő általános tetszésnyilvánítások között elmondta a kormány összes munkakörét és programját felölelő beszámolóját. A gyűlésről *Wekerle* Sándor miniszterelnököt, *Kossuth* és *Darányi* minisztereket táviratilag üdvözölték.

— *Interpelláció a román irredentisták ellen.* *Budapest* ről táviratozzák: A függetlenségi és 48-as párt ma délután *Batthyány* Tivadar gróf elnöklete alatt értekezletet tartott, amelyen *Bethlen* István gróf bejelentette, hogy interpellációt fog intézni a román irredentisták mozgalmára tárgyában. *Meczner* Béla szóvá tette a képviselőház sűrűbb látogatását. *Baloghy* Ernő pedig beszámolt a lugosi választásról. *Ugron* Gábor bejelentette, hogy tekintettel a nemzetiségiek obstrukciójára, indítványt fog tenni az ülések meghosszabbítása iránt.

— *Magyar-horvát zászló-affér.* *Budapest*-ről táviratozzák: *Justh* Gyula házelnök levétette az országház palotájáról a horvát zászlót a magyar mellől, mert a tárgyalás alatt levő tanítói törvényjavaslatához a horvát képviselőknek nincsen hozzászólási joga. *Supilo* horvát képviselő még délelőtt fölkereste *Justh* Gyulát és követelte, hogy a törvény értelmében a magyar zászló mellé tűzzék ki a horvát zászlót is. *Justh* kijelentette, hogy ezt követelni nincsen joguk, mert a horvát zászlónak csak akkor van helye a parlamentben, ha benne közös ügyeket tárgyalnak, amelyekhez a horvátoknak is van joguk hozzászólani. *Supilo* erre a törvényből kimutatta, hogy a horvátoknak a napirendhez is van hozzászólási joguk és ezen az alapon követelik a horvát zászló kitűzését. *Justh* belátta az érvelés helyességét és ezentul a magyar zászló mellé a horvátot is kitűzi.

— *Bartha Ödön* fia — főügyész. *Beregszász*-ról táviratozzák: *Beregvármegye* törvényhatósági bizottsága mai rendes közgyűlésén töltötte be a tiszti főügyészi állást. Két jelölt versenyzett az állásért és már hetek óta rendkívül erős küzdelem folyt a jelölteknek, *Bartha* Ernőnek és *Belényessy* András helyettes főügyésznek pártjai között. A mai választásnak eredménye az volt, hogy *Bartha* Ernőt, *Bartha* Ödön orsz. képviselő fiát 10 szótöbbséggel megválasztották. *Náray* Ádám, Munkács tiszti főügyésze felebbezést jelentett be a választás ellen.

— *A dunapataji pótválasztás.* *Dunapataj*-ról táviratozzák: Ma van itt a pótválasztás *Gauszer* János és *Muzsa* Gyula függetlenségi jelöltek között. Az esős napok az utakat igen megrongálták, mindazonáltal a szavazók nagyszámban vonultak föl mindkét részről. A küzdelem erősnek ígérkezik. A *Muzsa*-pártiak két helyen, a *Gauszer* pártiak egy helyen szavaznak. Délben a szavazatok aránya a következő volt: *Gauszer* 240, *Muzsa* 319.

Fél 12 kor a szavazatok aránya ez: *Muzsa* Gyula 506, *Gauszer* Gyula 333.

Kaszai választási elnököt, aki *Gauszer* taktikáért igazgató híve, ifj. *Madarász* József és *Nagy* György képviselők erőszakoskodásért megtámadták, mire a választási elnök *csendőrrökkel kivezettette őket a választási helyiségből*. A képviselők emiatt mentelmi joguk megsértését táviratilag bejelentették *Justh* Gyula házelnöknek. Fél 1 órakor: *Muzsa* Gyula 741, *Gauszer* Gyula 490.

Délután fél 3 órakor: Muzsa Gyula 1145, Gauser Gyula 681. Este fél 9-kor a választási elnök kitűzte a zárórát fél 10-kor pedig befejezte a választást, amelynek eredménye az lett, hogy

Muzsa Gyula	1840
Gauser János pedig	1732

szavazatot kapott és így 108 szótöbbséggel *Muzsát választották meg* képviselőnek.

— **Házasság.** Szombaton délelőtt vezette oltárhoz Bécsben *Győrössi-Csepreghy Jenő* 12. huszárezredbeli főhadnagy *Neuman Klárát*, id. *Neuman Adolf* bájos és nagyműveltségű leányát.

— **Pisztoly-párbaj.** *Wasserstrom Mihály* dr. és *Szekely Ferenc* dr. ügyvédjelöltek között ma délután pisztoly-párbaj folyt le. Feltételek: háromszori golyóváltás 25 lépésről. Sebesülés nem történt.

— **Az aradi orvosok és a szabadorvosválasztás.** Az Országos orvosszövetség aradi fiókjá tudvalevőleg elvben kimondotta, hogy csatlakozik a szabad orvosválasztáshoz. Az aradi fiók legutóbbi ülésén egy albizottságot küldött ki, hogy dolgozza ki a helyi viszonyok tekintetbe vételével a tervezetet. Az albizottság ma terjesztette a közgyűlés elé a tervezetet, amely felett éles vita fejlődött ki. Végül elfogadták azt az indítványt, hogy a tervezet felett érdemileg még nem határoznak, de megkeresik a központot, hogy kérjen reverzalist az összes fiókoktól, hogy hivel-e a szabad orvosválasztó rendszernek? A többi fiókegyesületek nyilatkozata után fognak az aradi orvosok végérvényesen dönteni a szabad orvosválasztás rendszerének kérdé-ében.

— **Bányász-sztrájk — dinamitmerénnyel.** *Nagybányáról* táviratozzák: A bányászok sztrájkja kezd veszedelmes lenni. A bánya-igazgatóság addig nem tárgyal a munkásokkal, amíg munkába nem állanak, amit ezek vonakodnak megtenni. Tegnap este egy ismeretlen tettes dinamitot dobott a bányáigazgatóság épülete felé. Szerencsére a dinamit a megáradt Zazar patakba esett és ott robbant föl iszonyu detonációval. A robbanás oly heves volt, hogy a házak negyed mérföldnyi területen megremegtek, az ablakok bezúzódtak és a lámpák elaludtak. A mérénylő elmenekült. A városban óriási az izgalom. Csendőr őrzérek állandóan cirkálnak.

— **A tanbetyár öngyilkossága.** *Szabadkáról* táviratozzák: *Sárffy Béla* soltvadkertű tanító a minap büntetésül annyira megvert egy fiút, hogy ez halálos beteg lett. Az orvos meg is mondta a tanítónak, hogy a fiu belehal a sebeibe. Szombaton délután, amikor a tanító az iskolában tanított, megszólalt a lélekharang. *Sárffy* erre a tanteremből a lakására ment és *agyoniította magát*. A megvert kis fiu is meghalt.

— **Sikkasztó képviselők.** *Páris*-ből táviratozzák, hogy ott óriási sikkasztásnak jöttek nyomára, amelyet képviselők és katonai szállítók követtek el. Az ügyészség a képviselőháztól már megkérte egy képviselőnek kiadátását, aki ebben az ügyben súlyosan kompromittálva van. Több katonai szállító ellen már megindították az eljárást.

— **Amatőr-fényképkiállítás Aradon.** Az aradi *Fotó klub* nagyszabású amatőr-fényképkiállítást akar rendezni a liceum dísztermében. Ma érkezett le a klubhoz a belügyminiszter leirata, amelyben a kiállítás rendezését megengedi.

— **A város márciusban.** Aradváros közigazgatási bizottsága *Károlyi Gyula* gróf főispán elnöklete alatt ma délután tartotta e havi rendes ülését, amelyen a szakelődök előterjesztették jelentéseiket. *Posgay Lajos* dr. főorvos jelentéséből kitűnt, hogy az egészségi viszonyok az elmúlt hónapban sokkal kedvezőtle-

nebbek voltak, mint februárban. A bizottság a jelentéseket tudomásul vette.

Károlyi Gyula gróf főispán elnöklete alatt Aradvármegye közigazgatási bizottsága is ülést tartott, amelyen a szokásos havi jelentések megtétele után több jelentéktelen ügyben beadott felebbezéseket intéztek el.

— **Bojkottált munkások.** Az aradi Benoid gázgyárban a szervezett munkások sztrájkba léptek, mert a gyár szervezetlen munkásaival nem akartak tovább dolgozni, s mert a munkavezető egy társukat kemény hangon serkentette munkára. A gyár igazgatósága, mint értesülünk, az önálló iparosok szervezetéhez fordult orvoslásért, amely a sztrájkbalépett munkásokra nézve *kimondotta az országos bojkottot*.

— **Megfelebbezett határozat.** A város közgyűlése tudvalevőleg 70 ezer korona törzsrészevényjegyzést szavazott meg az *arad-mezőkövécsháza—oroszházi* kisvasut részére. A közgyűlés határozata ellen ma *Szegő Hugó* dr. aradi ügyvéd és *Szondy Géza* nevében két felebbezés érkezett a városhoz. Az utóbbi a *Marosvidéki* helyiérdekű vasut egyik engedélyese. A felebbezők azzal indokolják felebbezésüket, hogy a város inkább rendes nyomtávu vasutat támogasson.

— **Aradvármegye új iparvasútja.** *Kossuth Ferenc* kereskedelemügyi miniszter engedélyt adott *Solymossy Lajos* báró aradmegyei nagybirtokosnak, hogy a borosjenői piactérről kiindulva, *Apatelek* és *Dud* község érintésével egy keskenyvágányú új iparvasutat építhessen a dudi fehér és sárgaföld bányák kiaknázására. Az iparvasut az aradcsanádi vasutak tauli állomásával lesz összekötve. *Solymossy báró* az új iparvasutat egy év leforgásával köteles kiépíteni.

— **A himlőoltás Aradon.** A város orvosi hivatala az alábbiakat közli: A védhimlőoltás kezdetét veszi e hó 11-ikén és pedig minden vasárnap *Tisch Mór* dr., minden kedden *Prohászka László* dr., minden csütörtökön *Hecht Adolf* dr. a város belterületén, a gáji kerületben pedig *Mészáros Gábor* dr. gyakorolják.

— **Meglopott törvényszéki bíró.** Tegnap *Mészáros Dániel* aradi törvényszéki bíró lakásáról ismeretlen tettes ellopta a *Dárday-döntvény-tár* című három kötetes munkát. A törvényszéki bíró feljelentésére a rendőrség megindította a nyomozást s a detektíveknek sikerült a tettest elfogniok *Kiss Sándor* állítólagos jegyző személyében, akit előzetes fogságba vetettek. A könyveket a detektívek *Mandi* nevű könyvárusnál megtalálták.

— **Bevonultak a póttartalékosok.** Az aradi 33. gyalogezrednél ma ismét megkezdődött egy ujonckiképzési periódus. A napokban vonult be az ezredhez tavaly besorozott mintegy 500 póttartalékos, hogy két havi kiképzésben részesüljenek. Egy év alatt most épen ötödször folyik az a brichtolás a várban és a félszigeten, a kiképzést vezető tisztek nem csekély bosszúságára, mert 12 hónap alatt már négyszer 2 hónapot a lelket ölő dresszurával töltöttek el.

— **Gyanus haláleset.** Tegnap *Ágrison* hirtelen meghalt *Domonkos Pávelné*. Az életrés asszony halála általános feltűnést keltett, annál is inkább, mert a holttesten több, ütéstől eredő zuzódás is van. Az esetet e miatt bejelentették az ügyészségnek, amely a mai napon kiküldte a törvényszéki orvosokat a holttest megvizsgálására.

— **Tőzsdén tönkrement képviselő.** Az idei nagy tőzsde-deroutenak keservesen megadta az árát *Schriffert József*, a gyulaiak gazdaképviselője. *Schriffert* képviselővé választása előtt *Gyulának* egyik legvagyonosabb polgára volt, de utóbbi időben tőzsdei ügyletekbe fogott és

oly állandó balszerencsével operált, hogy csak a minap is — mint *Gyuláról* jelentik — egy összegben 140.000 koronát veszített a tőzsdén. *Schriffert* állítólag minden vagyonát pénzzé tette, hogy a csőd elől megmeneküljön. A képviselő tragikus sorsa egész *Békésmegyében* nagy részvétet kelt.

— **Elopta a saját gyermekét.** Az *aradi* *lelencház* igazgatósága ma délelőtt jelentést tett a rendőrségen, hogy egy *lelencléányt*, akit egy *Schwarzné* nevű asszonyhoz adtak ki nevelés végett, elloptak. A rendőrök a vasuti állomáson utólérték a gyermektolvajt, aki éppen vasutra akart szállani. Bekísérték a városházára, ahol igazolta magát. Ifjú *Nyika János*nak hívják a gyermektolvajt, aki a leányka atyjának vallotta magát, amit hitelesen be is bizonyított. Ezek után szabadon bocsátották.

— **Új ügyvéd.** *Groszman Alfréd* dr. jogi tanulmányait teljesen befejezván, az elmúlt pénteken nyerte el kitüntetéssel ügyvédi oklevelét. Irodáját a legközelebbi napokban Aradon megnyitja.

— **Szerencsétlenül járt gyermek.** *Rusz András* bajai lakos feleségével együtt elment hazulról és négy és fél éves kis fiát egy 12 éves gyermek társaságában otthon hagyta. A gyermekek játszadozni kezdtek, össze-vissza futkostak az udvaron, majd kimentek a ház előtt elfolyó patak partjára s ott tovább rakoncátlankodtak. E közben *Rusz András* fiacskája oly szerenceétlenül csuszott meg, hogy belebukott a sebesen rohanó vízbe, s rövid kínlódás után bele is fult. Holttestét a község alatt kifogták.

— **Öngyilkos százados.** *Budapesti* tudósítónk jelenti: *Valka Károly*, a 89. gyalogezred volt századosa, jelenleg nyugdíjas, *Alpár-utca* 7. szám alatti lakásán tegnap szíven lőtte magát és meghalt. *Valka* már régen betegeskedett, neje, 22 éves leánya és 25 éves fia ápolták. *Valka* tegnap, amikor családja a szobán kívül volt elfoglalva, felkelt az ágyból, a dívánra feküdt és kilenc mméteres revolverrel szíven lőtte magát. A golyó átfurta testét és a falba hatolt. Írást, levelet nem hagyott. A XVI-os helyőrségi kórház halottaskamrájába szállították hulláját.

— **Kinevezés.** *Kossuth Ferenc* kereskedelmi miniszter *Inkei Viktor* dr.-t, az aradi származású miniszteri segédtitkárt titkárrá nevezte ki.

— **Verekedés a fogházban.** A minap az aradi törvényszék fogházában, a munkateremben két rab, nevezetesen *Nyagrita János* és *Argyelán Mikuláj* összeveszett egymással. Szó szót követett s végül *Argyelán* képenvágta *Nyegritát*, aki a gyalupadról felkapott egy gyalukést s úgy vágta vele hasba *Argyelánt*, hogy azonnal összeesett. A veszedelmes rabot, azonnal lefogták és külön zárkába tették. *Argyelán* sebesülése súlyos, de nem életveszélyes.

— **Román népgyűlés Désen.** *Désről* jelentik: Április 6-án Désen a nemzetiségi parasztság tiltakozó népgyűlést tartott a tanítói törvényjavaslat ellen. A gyűlésen mintegy 5—600-an vettek részt a vármegye három választókerületéből. A gyűlés élén *Vajda Sándor* orsz. képviselő öcsöce, *Vajda János* állott. A gyűlés rendben folyt le. *Vajda János* ügyvéd támadta a kormányt, hogy nem váltotta be ígéreteit. A gyűlésnek inkább politikai színeze volt és egy szónok sem emlékezett meg az iskolákról, mivel ez a népre alig hatott volna és inkább az egyházak és templomok autonómiájának megsértését emlegették. Azután határozati javaslatot hoztak, mely az ország több városában hozott határozatokkal egyenlő.

— **A hajai bank főnyereményei.** *Bajáról* táviratozzák: Az itteni bank főnyereménye ügyben a pénzüntézet igazgatósága kijelenti, hogy a nyereményre csak március 31-én jött rá,

hegy addig arról tudomása nem volt és így inkorrekttség nem terheli, továbbá, hogy senki sem lépett fel panasszal és senki sem tett bünvádi feljelentést ellene. Más oldalról érkező jelentés szerint a banknak egyik tisztviselője az utóbbi időben vásárolt részvényeket, ezeket azonban utóbb önként visszaadta. A kritikus idő alatt mintegy 50—60 részvényes adott el részvényeket, többek között Strausz Miksa, dr. Politzer Jakab, dr. Valentia Emil, Bruck Samu, Rothschild Zsigmond, Vogel Zsigmond és Schmidt Adolf. A bank és a részvények eladói között tárgyalások indultak meg a kártalanítás ügyében. A főnyereményből kifolyólag vitás kérdés merült fel, amennyiben a bank a múlt évben 500 darab új részvényt bocsátott ki és most vitás, vajjon az új részvényesek is részesülhetnek-e nyereményben. Ez ügyben az e hó 28-ára egybehívott közgyűlés fog határozni.

— **Birtokcsere.** Az aradi kir. törvényszék telekkönyvének az elmúlt héten a következő tulajdonjogi változásokat jegyezték fel: özv. Paulisán Lázárné eladja az aradi 2103. sz. tjkvben felvett Borona-utca 45. sz. házat 4000 koronáért Légrády Antal és neje Szücs Rozáliának. — Klaity János eladja az aradi 2871. sz. házat 1230 koronáért Pécskán Vazul és neje Bogocán Floricának. — Sipos Péter eladja az aradi 7044. sz. tjkvben felvett szántót 800 koronáért Sipos Aladárnak. — Brunhuber József és tulajdonostársai eladják az aradi 4618. sz. tjkvben felvett Radnai-ut 11. sz. házat 36000 koronáért Goldschmidt Miksa és Dózsa Dezsőnek. — Dörre Gusztávné Heidenreich Etelka és tulajdonostársai eladják az aradi 1231. számú tjkvben felvett Hátár-utca 12. sz. házat 5000 koronáért Zurek Károlynak. — Sarlot Domokos eladja az aradi 2102. sz. tjkvben felvett szántót 2400 kor.-ért Wellisch Ferencné Mukics Erzsébetnek. — Mocz Joretei és neje Kovács Erzsébet eladják az aradi 2078. sz. tjkvben felvett Illés-utca 35. sz. házat 2400 kor. ért Jahn Antal és neje Back Katalinnak.

— **Eveszett.** A Fekete kutyától a Deák Ferenc-utcaig eső részen elveszett egy csipegallér zöldes borítékban. A becsületes megtaláló a Rozsnyai-féle gyógytárban adja át, ahol illő tiszteletdíjban részesül. 1709

— **Praeservatív** ideális legjobb minőségben Vojtek és Weisznál. 201

A szeparék alkonya.

Egyelőre csak Budapesten.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, április 8.

Boda Dezső budapesti főkapitányt nem kedvetlenítette el az a félsiker, amely a rendőri felügyelet alatt álló és rokon szakmájú leányok megrendszabályozó akcióját kísérte. Dicséretes programját, hogy a főváros éjjeli életét megtisztogatja, egyre üdvösebb ujitásokkal viszi a megvalósulás felé. Legujabban a külön-szobákai szüntette meg, s ma már lekerültek a fővárosi mulatóhelyek chambre-separéiról az ajtók, s helyüket a könnyen libbenő függönyök foglalták el.

A főkapitány rendelkezését az tette szükségessé, hogy a legtöbb mulatóban, e külön szobáskák falai közt, tivornyák fo ytak, sőt egyes helyeken a vig pezsgőzés helyett az ördög bibliája járta és hazardjátékokat üztek az ezerszemű cézár elől diszkrétan megvonuló emberek.

A mai napon megszűntek tehát Budapest összes mulatóiban ama kedves, intim fészkek, amelyekről a művelt nyugat vidám gyermekei, hamisítatlan lerchenfeldi dialektussal dudolták évek hosszú sora óta a nagy népszerűsége vergődött bécsi kuplét:

— Ujjé-é, Zuppé-é, in Chambré é Separé-é!

A főkapitány intézkedése bizonyára nagy szomorúsággal sújtja az éjjeli élet lovagjait s

azokat a festett arcú pillangókat. akik a szeparéban tovatűnő perceket méregdrágán megédesítették. Ezek a kis. többé-kevésbé stilszerűen berendezett szobáskák nagy szerepet játszottak a mulató, tivornyázó főváros éjjeli életében. Telt erszényű mágnásfiókok, hanyag eleganciával fellépő fertály-zsentrik, házasságtörő, kopaszodó családapák, sikkasztó bankhivatalnokok s a léha Budapest hasonlói, tipikus alakjai ezekbe a szobákba vonultak vissza, hogy orgiájuknak ne legyenek szemtanúi.

A zárt ajtók mögött aztán pataként folyt a pezsgő, mámoros volt a levegő, máglyán égett a bankó, zsebelt a főpincér, rabolt a mulatóhely tulajdonosa s fizetődtek ki a szirének három nappal ezelőtt el nem fogyasztott, fejedelmi vacsorái.

S mindettől, Boda Dezső drákói szigorral megfosztotta most Budapest éjjeli világát és néhány esztendő múlva már csak úgy fognak beszélni az emberek a bársonypamlagos intim szeparézokról, mint az éjjeli élet letűnt, elenyészett fénykoráról. Ha valamikor akad író, aki megírja a magyar Ezeregy éj meséit, bizonyára meg fog emlékezni ama, ragyogó, mámoros, forró, duhaj éjszakákról is, amelyek a chambre szeparék alkonyával örökre letűntek . . .

Miss Allan és Van der Hoschke.

Nem igaz az eljegyzés.

A művész és Rozsnyay nyilatkozata.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, április 8.

A napokban néhány fővárosi és vidéki lap azt a hírt közölte, hogy Miss Maud Allan, a mezitelen táncosnő legközelebb férjhez megy Rozsnyay (Van der Hoschke) Kálmánhoz. A hírt természetesen kételkedve fogadták és cáfolatot vártak. A cáfolat nem késett sokáig. A művész érélyes hangu nyilatkozatot tett közzé, amely szószerint így hangzik:

Egy néhány vidéki és ezek nyomán több fővárosi hírlapban a napokban közlemények jelentek meg, amelyek azt adták hírül a közönségnek, hogy én férjhez szándékozom menni Rozsnyay Kálmán nevű különös nevezetességű urhoz. A magyar közönségnek, amely irántam és művészetem iránt soha meg nem hálálható rokonszenvvel és érdeklődéssel viseltetik, tartozom azzal, hogy ezt az ostoba hírt, amely csak szenzációra és arra alkalmas, hogy a közvélemény újból foglalkozék egy névvel amelynek szüksége van arra, hogy beszéljenek róla, a leghatározottabban megcáfoljam. Én szerényen megelégszem azzal a nimbuszszal, amit magam szerzek meg magamnak, azzal a képességgel, amivel rendelkezem. A dicsőségből, amely reám abból háramlanék, hogy Rozsnyay Kálmán ur neje lehetek, nem kérek. Miss Maud Allan.

E cáfolat után mindenki feszült érdeklődéssel várta, hogy mit fog szólni Hoschke? Meg is szólal Rozsnyay s nemcsak hogy megcáfolja az eljegyzésről szóló hírt, hanem lepocskondiázza Miss Maud Allan művészetét. Rozsnyay Kálmán Szolnokról a következő levelet írta A Nap szerkesztőjének:

Tisztelt Szerkesztő Ur!

Valami kis vidéki lap áprilist járatván, alkalmas tréfát csinált és jegyváltásom hírért költötte egy inkább reklámjai, mint művésze révén sokat emlegetett amerikai táncosleányt, aki legutóbb egy bécsi orfeumban táncolt. Ezt a hírt leköszölte egy-két pesti lap is, amelyek vagy két esztendeje minden privát dolgomat „nagy jóakarattal” pertraktálják. A miszt ismerem és vendégem is volt egy délutáni teán több előkelő művész és művésznel egyetemben, még mielőtt föllépett volna,

sőt egyik híres szobrászunk uriházához is elvittem és ez volt az oka, hogy mikor a miss izléstelen állatkerti artista mutatványait cselekedte, irtam neki az ügyről, elmondván kritikámat. Azóta nem tudok róla semmit, nem is láttam, hiszen hosszabb külföldi utamról csak most jöttem haza.

Régi tisztelője

Rozsnyay Kálmán.

Az ügy tehát befejezést nyert s Hoschke elérte azt, amit el akart érni: ismét beszéltek róla.

Hajótörés a Maroson.

Elsülyedt hajó.

Szabadulás a halál torkából.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, április 8.

Ma délután a Salacz park közelében meglehetősen veszedelmes helyzetbe jutott két mikalakai napszámos ember. Hajótörést szenvedtek a Maros vizén. A veszedelmet növelte a Maros áradása, min k következtében oly gyors a folyása, hogy a ki belekerül az árba, csodának tartsa, ha kimenekül.

Veres János vállalkozónak a Maros tulsó partján nagy mennyiségű építkezési célokra szolgáló homokja van lerakva. Az egyre áradó Maros veszélyessé vált erre a homok lerakó helyre, miért is a vállalkozó megbízott több mikalakai napszámost, hogy a homokot egy teherhajón szállítsák át az innenső, magasabb partra, a hol a víz árja már nem érheti. A munkások egész napon át dolgoztak, még pedig úgy, hogy a tulsó oldalon megrakott hajót egy kötél segítségével áthúzták az innensőre, s kihordták belőle a homokot. Délután két óra felé a tulsó oldalon elvégezték a hajó megrakását, s hozzá fogtak a hajó átvontatásához. A hajón ketten voltak: *Murmuntár* Petru és *Dragugy* Gyorgye mikalakai emberek, a kik közül *Murmuntár* a kormány rudját kezelte, míg a másik a hajó előrészen a kötelekkel bajlódott. Alig értek a Maros közepére, a kötél elszakadt s a hajó a rohanó ár játéka lett, amely elkapta azt és hatalmas erővel sodorta az innenső part felé. A napszámosok látták a veszélyt, amelybe jutottak, de nem veszítették el lélekjelenlétüket, s a mit lehetett megtettek a hajó megmentésére. *Murmuntár* erős kezekkel kormányozta az elszabadult hajót, de a vizár erejével nem tudott megküzdeni, úgy hogy néhány pillanat alatt egész közel ért az innenső parthoz.

A tulajdonképeni veszély azonban még csak ezután mutatkozott. A Salacz park mellett elhúzódó Maros parton ugyanis most építik a Neptun fürdő uszodáját. A hatalmas csolnakok, amelyekre az egész uszodát felépítik, már meg is vannak rögzítve s a vaskapcsokkal összekötött gerendák és csolnakok összessége olyan ott, mint egy kis favár. A vizár egyenesen ennek az uszoda alapozásnak vitte neki a hajót, amelyet közepén ért. Egy hatalmas recsenés és a homokos hajó ketté szakadt. Néhány pillanattal később el is sülyedt, úgy hogy a napszámosoknak alig volt annyi idejük, hogy az uszoda csónakjaiba átugorjanak. Ez a halálugrás mind a kettőnek sikerült, de amint *Murmuntár* épen a csolnak oldalába kapaszkodott, a sülyedő hajó elfordult kormányrudja elütötte őt, úgy, hogy a vizbe esett és elmerült. Körülbelül 10 méternyire ragadta magával az ár. Szerencséjére nem került a csolnak alá, mert akkor menthetetlenül elpusztult volna. Így azonban kétségbeesett kapkodása közben sikerült a csónak szélét elkapnia s partra vonszolni megdermedt testét.

Ami fatárgy a hajón volt, azt mind magával ragadta a Maros s a padlók, talicskák s egyéb felszerelés vígan uszkáltak a baleset színhelyén. Az eltört és elsüllyedt hajó roncsait pedig folytonosan dobja fel a víz s viszi tovább Ujarad felé.

A mikalakai emberek, miután megszártgatták ruhájukat, azonnal haza indultak. Az üjedségen kívül egyéb bajuk nem történt.

A Kossuth-szobor ügye.

Kis bizottságból — nagy bizottság

Döntés előtt.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, április 8.

Nagy érdeklődéssel nézett mindenki a Kossuth asztaltársaság mai ülése elé, mert azt várta, hogy már ma döntenek a felett, ki fogja megkapni az aradi Kossuth-szobor kivitelére való megbízást. Ez a nagy érdeklődés a mai ülés iránt azonban nem bizonyult helyén valónak, mert a miről ma legkevesebb szó esett az asztaltársaságban, az a kivitellel való megbízás volt. E helyett azonban kimondták, hogy azt a nagy felelősséget, amely őket a döntésben terheli, lehetőleg megfogják osztani, még pedig úgy, hogy megválasztják a nagy Kossuth-szobor bizottságot.

A mai esti ülés részletei a következők:

Nagy Kálmán este 9 órakor megnyitja az ülést. A mult ülés jegyzőkönyvének felolvasása után titkár a folyó ügyekre tér át, a minnek során előadja, hogy Szódi Szilárd szobrász, aki a szobor-pályázaton részt vett, ingyen átengedi munkáját az asztaltársaságnak. Hosszas vitatkozás indult meg a felett, mit csináljanak vele. Németh Lajos azt indítványozta, hogy sorsolják ki s a befolyó összeget csatolják a szobor alaphoz. Hozzászóltak a dologhoz Balla Frigyes, Moskovitz Izidor, Kovács Vince, Barabás Béla és Nagy Kálmán. Végül abban állapodtak meg, hogy egy bizottságot választanak, amely a ajánzott és már az asztaltársaság tulajdonába ment szobor mintákkal együtt az ajándékba kapott minta sorsa felett is határoz. A bizottságba beválasztották az elnökön és titkáron kívül Balla Frigyest és Németh Lajost is.

Mátray Lajos szobrász 300, Holló Barnabás 400 koronáért ajánlotta fel munkáját a társaságnak, mind a két ajánlattal a szobor-bizottság fog annak idején foglalkozni.

Ezek után Barabás Béla jelentkezett szólasra. Neki, ugymond, emlékezetes évforduló a mai nap. Ma 16 éve halt meg édes apja. De nemcsak neki, hanem a nemzetnek is nevezetes évfordulója ez a mai nap. Ez a nap Széchényi István gróf halálának évfordulója s április 8-án halt meg a legideálisabb magyar fejedelem, II. Bákóczy Ferenc is. Ennek a mai napnak örök emlékünek kell lenni az asztaltársaság történetében is, tegyék ezt emlékezetessé azáltal, hogy a mai napon alakítsák meg azt a nagy Kossuth-szobor-bizottságot, amely a döntést ki fogja mondani. A társaság multjára való rövid visszatekintés után kifejti, kiket kell beválasztani ebbe az új bizottságba. Legelsőbb azok közül kell egyeseket bevenni, akik kezdeményezték az aradi Kossuth-szobor létesítését. Egyszerű aradi iparos emberek ezek, mégis ezeket akarja legelőbb a bizottság tagjai közt látni, mert ha egyébként nem tudja meghálálni nekik lelkesedésüket és buzgalmukat, legalább ezzel az erkölcsi elismeréssel kívánja honorálni. Ez az első csoport.

A második az a 24 tag, akit Aradváros törvényhatósági bizottsága a Kossuth-szobor bizottságba kiküldött. Igaz, hogy ezek egy része már elhalt, más része pedig már megszűnt bizottsági tag lenni, de csupán a holtakat fogják a törvényhatósági bizottság által pótolatni. Legyenek tagjai továbbá az új bizottságnak azon asztaltársaságok elnökségei, amely asztaltársaságok rendes évi segélyvel járultak a Kossuth-szobor alapjához. A bíráló bizottság tagjait is okvetlenül be kell venni, élükön Károlyi Gyula főispánnal. A művész emberekkel is ki kell egészíteni az új bizottságot, mert ezek véleménye a döntésnél becses lehet. Ne nézzék a tagok számát s ne korlátolja az asztaltársaságot a tagoknak esetleg nagy száma. Meg kell osztani a felelősséget, amelyet egymaga nem szívesen vállal. Vigyázni kell azonban arra, hogy az asztaltársaság tulsúlyban legyen s akarata még a nagy bizottságban is feltétlenül érvényesüljön. Azt hiszem, — fejezte be beszédét Barabás — hogy szebben nem ülheti meg az asztaltársaság ezt a napot, minthogy kimondja a Kossuth-szobor bizottság megalapítását.

Ezután megválasztották a nagy bizottság tagjait.

A Kossuth-szobor-bizottságba kerültek: Nagy Kálmán, Barabás Béla, Nagy Sándor, Schwarz Zeiga, Mihalik Béla, Klein Ignác, Fekete Jakab, Harzó István, Mihalik József, Rosmanith Albert, Tamó Lajos, Weisz Farkas az alakítók közül Insütöris Kálmán, Varjassy Lajos, Kádas Kálmán, Sarlot Demokos, Hegedüs László, Kristófy János, Deutsch Bernát, Domonkos Lajos, Magyary Ferenc, Mülek Lajos, Müller Károly, Nesnera Aladár, Neuman Adolf, Simay István, Sófalvy György, Szalay Arnold, Tadeschi Viktor, Varjassy Arpád, mint a törvényhatóság kiküldöttei.

Avarffy Imre, Borhegyi Károly, Bund Henrik, Herczeg H., Keresztes Gyula, Keppich dr., Kovács Vince, Lócs Rezső, Lówy Mór, Millig Mátyás, Molnár Lajos, Moskovitz Izidor, Németh Lajos, Panker Viktor, Ravasz Imre, Reicher Károly, Stauber József, Steiner József, Szegő Hugó, mint az asztaltársaság kiküldöttei.

Bellóni J., Biró Ernő, Fodor Zsigmond, Keller Izsó, Mairovitz Emil, Reisinger Sándor, Sármezey Endre, Stark F., Stengl A., Szathmáry M., Szántay L., Tabakovics Emil, mint a műszaki bizottság tagjai. Ezenkívül Károlyi Gyula gróf, Urhegyi Alajos, Réthy Odón, Virágh Lajos, Csank Lajos, Kintzig János.

A névsor még nem végleges, mert még néhány új tagot fog belevenni az elnökség.

Az ujonnan megválasztott bizottságot jövő hét esütörtökjére fogják össze hívni, a mely akkor remélhetőleg dönteni fog a kivitel tekintetében.

Meggyilkolt végrehajtó.

A szerelem halottja.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, április 8.

Egy nagyváradai bírósági végrehajtó szerelmi ügyből kifolyólag nálánál szerencsésebb vetélytársát a nyilt után egy törrel agyon-szurta. A szerencsétlen áldozat jegyben járt egy leánnyal, akinek a végrehajtó is udvarolt s akit a leány visszautasított. A véres esetről, amely városszerte nagy izgalmat keltett, tudósítónk az alábbiakat jelenti:

Nagyvárad város közönségét borzalmas gyilkosság tartja izgalomban. A város egyik legforgalmasabb utcájában, a Rákóczi-uton le-szurtták Jámbor Sándor törvényszéki írnokot. A gyilkosság gyanúja Szabó Jenő bírósági végrehajtóra hárul. Mindketten egy leánnyal udvaroltak és a leány ugylátszik a fiatalabbnak, Jámbornak kedvezett. A két ember, aki előbb a legjobb barátságban élt egymással, ettől fogva halálosan meggyűlölte egymást. A

végrehajtó tegnap délután az utcán találkozott a vetélytársával, megtámadta és mielőtt még védekezhetett volna, törrel agyon-szurta. A tör átjárta Jámbor tüdejét, aki néhány perccel utóbb iszonyu kínok között kiszenvedett. A gyilkos rögtön elmenekült a merénylet után, úgy hogy a szemtanuk nem is foghatták el.

Jámbor nem régen tette le a telekkönyvi vizsgát és most kinevezés előtt állt. Néhány hét óta jegyben járt egy nagyszalontai leánnyal. Vasárnap délután épen lakásafelé tartott, amikor szemközt jött vele egy férfi és tört döfött beléje. A gyilkos rögtön futásnak eredt. Jámbor tett még néhány lépést, azután összeesett és néhány percnyi kínlás után meghalt. Hal-doklás közben Jámbor a Szabó nevet emlegette.

Ezért és mert tudják, hogy Szabó régi haragosa Jámbornak, a gyanu mindjárt a végrehajtóra irányult. Szabó nemrég került Nagyváradra, ezelőtt vásárcsarnoki tiszt volt Budapesten. Nős ember, de rossz viszonyban él a feleségével.

Az áldozat iránt városszerte nagy a részvét, mert Jámbor szerény fizetéséből özvegy édes anyját is eltartotta. A rendőrség megindította a nyomozást.

FERENCZ JÓZSEF keserűvíz

TÖRVÉNYKEZÉS.

§ Esküdtszéki tárgyalás. A mai esküdtszéki tárgyaláson Kardos Vaszilie gyujtogatással vádolt román paraszt bünporét kellett volna tárgyalni. Miután azonban egyik terhelő tanu nem volt beidézhető, elnök a tárgyalást elhalasztotta s így Kardos Vaszilie ügye csak a jövő esküdtszéki ciklusban kerül ismét tárgyalásra.

§ Uzsorával vádolt aradi kereskedő. Az aradi külvárosi élet egy jellegzetes jelenete játszódott le ma a törvényszék előtt. Egy cigány asszony, Bokor Kozák Mária, azzal vádolta meg Lelle József szatócsot, hogy nemcsak neki, hanem másoknak is állandóan óriási kamatra pénzt ad, s mindenképen kiszipolyozza azt, aki összekerül vele. A tárgyalás a beidézett tanuk sokasága miatt igen hosszú időt vett igénybe. Az uzsorával vádolt szatócsot a törvényszék felmentette. Az ügyész az ítélet ellen felebbezést jelentett be.

VÁROS ÉS MEGYE

Aradváros közgyűlése.

— A tárgysorozat —

Folytatólagos sorrendje az Arad sz. kir. város törvényhatósági bizottságának 1907. évi április hó 10-én d. u. 4 órakor tartandó rendes havi közgyűlésében tárgyalás alá kerülő ügydaraboknak:

51. A tanács jelentése az aradcsanádi egyesült vasutak állandó alkalmazottjai és nyugdíjasaira előírandó községi adó pótlóirása tárgyában. — 52. Polgármester előterjesztése a monografiai bizottságnak kiegészítése tárgyában. — 53. Temesvár sz. kir. város tanácsának átirata az ipari szeszgyárak fentartása tárgyában. 54. — Dr. Leitner Ernő törvényhatósági tag indítványa a gyermek védelmi kongresszusnak 1908. évben Aradra leendő meghívása tárgyában. — 55. Tanács előterjesztése dr. lovag Hoehenburger Viktor gráci ügyvédnek néh. Weitzer János hagyatéki ügyében felmerült költségeiről és munkadíjairól szóló költség jegyzékei tárgyában.

Tavaszi ujdonságok női felöltők és Cosztümökben

RADÓ GYULA áruháza Andrassy-tér (szemben az új minorita templommal.)

KOZGAZDASÁG ÉS KÖZLEKEDÉS.

A triesti általános biztosító társaság (assicurazioni generali)

f. é. március hó 21-én tartott 75-ik közgyűlésén terjesztettek be az 1906. évi mérlegek.

Abból a ritka alkalomból, hogy az intézet ezuttal fennállásának 75 éves fordulóját ünnepli, a társaság központi igazgatósága sok ovációban részesült, melyek a világ minden részéből a legszívveljesebb formában megnyilvánultak.

Az előttünk fekvő jelentésből látjuk, hogy az 1906. december 31-én érvényben volt életbiztosítási tőkeösszegek 849.570.242 korona és 52 fillért tettek ki és az év folyamán bevett díjak 38.862.847 korona és 74 fillerre rúgtak. Az életbiztosítási osztály díjtartaléka 23.657.486 korona 07 fillérel 232.734.149 korona 05 fillerre emelkedett.

A tüzbiztosítási ágban, beleértve a betörés- és tűlkörűveg-biztosítást a díjbevétel 15.386.704.734 korona biztosítási összeg után 25.505.395 korona 14 fillér volt, miből 9.306.044 korona 45 fillér viszontbiztosításra fordított, úgy, hogy a tiszta díjbevétel 16.199.350 korona 69 fillerre rúgott, mely összegből 11.538.632 korona 29 fillér mint díjtartalék minden tehertől menten jövő évre vitetett át. A jövő években esedékessé váló díjkötelezvények összege 103.743.787 korona 95 fillér.

A szállítványbiztosítási ágban a díjbevétel kitett 3.916.243 korona 47 fillért, mely a viszontbiztosítások levonása után 1.676.243 korona 96 fillerre rúgott.

Károkkért a társaság 1906-ban 34.650.665 korona 27 fillért folyósított. Ehhez hozzáadva az előbbi években teljesített kárfizetéseket a társaság alapítása óta károk fejében 861.570.345 korona és 95 fillérnyi igen tekintélyes összeget fizetett ki.

A nyereség tartalékok közül, melyek összege 25.014.452 korona 75 fillerre rúgnak, különösen kiemelendők: az alapszabály szerinti nyereségtartalék, mely 5.250.000 koronát tesz ki, az értékpapírok árfolyamigadozására alakított tartalék, mely a 3.729.624 korona 17 fillér külön tartalékkal együtt 17.013.704 korona 71 fillerre emelkedett, továbbá felemelendő a 160.000 koronára rúgó kétes követelések tartaléka és az ingatlan tartalék, mely az ideai átutalással 1.119.637 korona 54 fillért tesz ki. Ezek kivül fennáll még egy 1.471.110 korona 50 fillért kitevő tartalék, melynek az a rendeltetése, hogy az életbiztosítási osztályban a kamatláb esetleges csökkenését kiegyenlítse.

A társaság összes tartalékjai és alapjai, melyek elsőrangú értékekben vannak elhelyezve, az ideai átutalások folytán 270.052.078 korona 64 fillérről 292.979.592 korona 76 fillerre emelkedtek, melyek következőképen vannak elhelyezve:

1. Ingatlanok és jelzálog követelések	51 530,990 K. 74 f.
2. Életbiztosítási kötvényekre adott kölcsönök	22 590,292 K. 99 f.
3. Letéteményezett értékpapírokra adott kölcsönök	2 228,403 K. 80 f.
4. Értékpapírok	201 268,234 K. 28 f.
5. Tárcaváltók	664,491 K. 84 f.
6. A részvényesek biztosított adóslevelei	7 350,000 K. — f.
7. Bankoknál levő rendelkezésre álló követelések, készpénz és az intézet követelése, a hitelezők követeléseinek levonásával	7 347,189 K. 14 f.
összesen	292 979 592 K. 76 f.

Ezen értékekből 60.5 millió korona magyar értékekre esik.

Budapest-kőbányai sertéskereskedelem.

— Április 8

Magyar elsőrendű: Öreg nehez paronként 40 kilogrammon felüli súlyban — fillérig; közep paronként 30—40 kilogrammig terjedő súlyban — fillérig; fiatal nehez paronként 320 kilogrammon felüli súlyban 148—149 fillérig; fiatal közep paronként 250—320 kilogrammig terjedő súlyban 148—149 fillérig; könnyű paronként 250 kilogrammig terjedő súlyban 149—150 fillérig. Szerbiai: Nehez paronként 26 kilogrammon felüli súlyban — fillérig; közep paronként 24—26 kilogrammig terjedő súlyban — fillérig; könnyű paronként 240 kilogrammig terjedő súlyban — fillérig.

Budapesti áru- és értéktőzsde.

— Az Aradi Közlöny távirati tudósítása. —

Budapest, április 8.

Kínálat és vételkérdező korlátolt. Elkelt 12,000 meter-máza 5—10 fillérrel olcsóbb áron.
Az árak 50 kilónként számítva:

	Déli zárlat	5 órai zárlat
Buza áprilisra	7.83—7.84	7.95—7.96
Buza októberre	8.09—8.10	8.18—8.19
Rozs áprilisra	6.48—6.49	6.56—6.57
Zab áprilisra	7.65—7.66	7.70—7.71
Új tenzéri	5.50—5.51	5.37—5.38

Zárul 5 órakor:

Csiztrák hitelrészvény	665 25
Magyar hitelrészvény	776 75
Csiztrák-magyar államvasúti részvény	667.—
Leszámitolobank részvény	505 50
Rima-Murányi vasúti részvény	553.—

— A vetések állása Arad- és Csanádmegyében. Aradmegyében ma volt az első fagymentes nap, amely a termésre nézve kedvező. Sok helyen a téli erős, száraz fagyok annyira ártalmára voltak az ősszel vetett buzavetésnek, hogy azok most is vöröses-barna színűek. A tavaszi vetések közül a zabot és árpát nagyrészt már elvetették, most a répa, kender és burgonyarakásra kerül a sor, a jövő héten pedig megkezdik a tengerivetést. — Csanádmegyében a buza és árpa nagyon silány. Sok helyen a búzát és őszi árpát kiszántják, mert a kedvezőtlen időjárás megfagyasztotta azokat. Az épen maradt vetések lassan javulnak. A kerti vetemények igen szépeknek mutatkoznak. A takarmányrépát és tengerit most vetik.

IDEGENEK ARADON

Április 8

Központi szálloda. Pokomondy Sándor dr. ügyvéd Temesvár. — Serban Koszta birtokos Csucs. — Kovács Béla birtokos Somosköz. — Péter Albert kereskedő Budapest. — Blath Herman birtokos Lemberg. — Hann Agost birtokos Bánhegyes. — Thury Lajos takarékpénztári tisztviselő Békéscsaba. — Winter Gyula takp. tisztviselő Bécs. — Schneider Ottó takp. tisztviselő Bécs. — Philotin Alajos tkpr tisztviselő Bécs. — Rosenhek Mór takp. tisztviselő Prága. — Bitter J. Vilmos kereskedő Debrecen. — Martha Sándor dr. ügyvéd Lippa. — Renzhausen Sándor Napoleon kereskedő Budapest. — Türrfas Sándor birtokos Karánsebes. — Gerber Henrik kereskedő Budapest. — Bradovka Gusztáv kereskedő Budapest. — Csiky Mihály körjegyző Alváca.

Fehér Kereszt-szálloda. Marschner Antal mérnök Bécs. — Veisz Jakab kereskedő Nagyvárád. — Márkus József kereskedő Nagyvárád. — Kenyeres György üzletvezető Korna. — Prokopp Gyula nagybirtokos és neje Szabadtó. — Déry Blanka Pozsony. — Rosenfeld Salamon kereskedő Baja. — Polgár Antal hivatalnok Budapest. — Siegfried Antal kereskedő Szeged. — Vieder Armin utazó Debrecen. — Richter János utazó Oedenburg. — Pollák Izsó utazó Budapest. — Blatt Mór utazó Budapest. — Decsényi A. utazó Budapest. — Deutsch Sámuel utazó Budapest. — Krausz Géza utazó Budapest. — Halász Sándor utazó Budapest. — Herczog Nándor utazó Budapest. — Fürst Lajos utazó Budapest. — Schwarz Salamon utazó Budapest. — Gerő Andor utazó Budapest. — Reich József utazó Budapest. — ifj. Grosz Márton utazó Nagyvárád. — Kaufman S. utazó Bécs. — Herman József utazó

Bécs. — Feichtman Andor utazó Bécs. — Schubert J. utazó Bécs. — Behr Simon utazó Bécs. — Veisz Bernát utazó Bécs. — Gelb Imre utazó Bécs. — Herczog Sándor utazó Bécs. — Fehér Fülöp utazó Bécs. — Goldberger Salamon utazó Bécs. — Hirschler Dávid utazó Bécs. — Fleischman Manó utazó Szolnok. — Sternthal Imre utazó Szolnok.

Nemzeti Színház.

C) bérlet.

C) bérlet.

Kedden, 1907. évi április hó 9-én:

Katalin.

Eredeti operetta 3 felvonásban. Irta: Dr. Béli Izor. Zenéjét szerző: Fejér Jenő

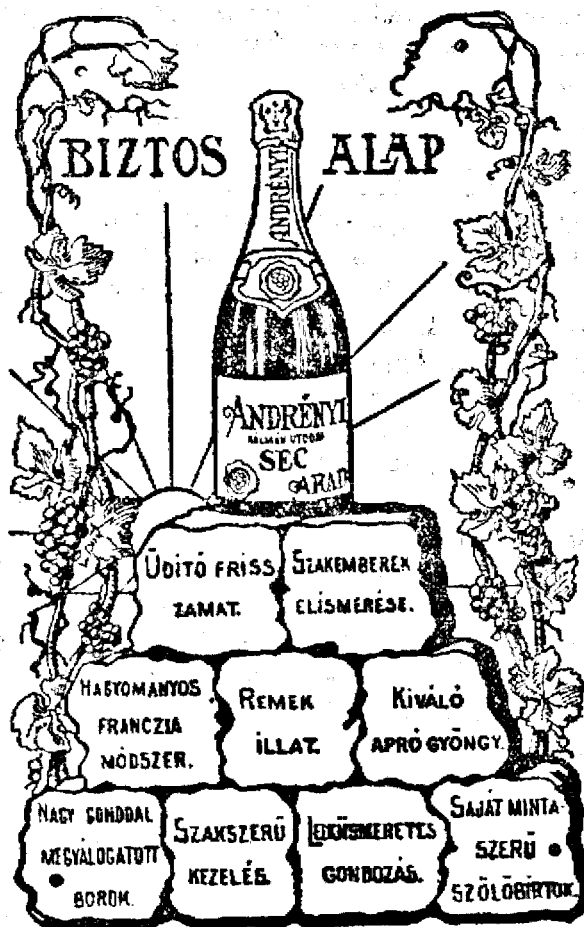
SZEMÉLYEK:

Katalin cárnő Wla-sák V.	Ivanoff Alexis Kulcsár L.
Guráczky Leo Mariházi M.	Chevalier Szathmári A.
Buranoff Iván Várnai Jenő.	Duplessis Kálai Jolan.
Sunderland Delli Lajos.	Anica, kedvese Zalai Margit.
Troikoff Fedor Fejér I.	Gregor Ladiszlai J.

Kézdate este 7 órai órákor.

Steckenpferd-Bay-Rum

Bergmann és Társa gyármánya Dresda és Elba melletti Teschen, amely kitűnő szer fejkorpa ellen, valamint a haj idő előtti őszülése és hajhullás ellen. E szer elősegíti a hajnövést és igen erős szer a reumatikus fájda'mak ellen. 2 és 4 koronás üvegekben kapható a gyógyszárakban, droguáriákban, illatszerekkereskedésekben és borbély üzletekben. 1048

Harisnyák, Matróz-ingek, Gyermek-lábtyük (Sockerl),

394 elismert legjobb minőségben, legnagyobb választékban, feltétlen szabott árak mellett

Bársony Andor harisnya-nagykereskedésében Arad, Szabadság-tér 17. 3 szó: „Bársony, Harisnya, Szabadság-tér.”

URAK!!!

Oltöny és felöltő szöveteket előnyösen csak a kizárólagos posztó gyári raktárban vásárolhatnak.

Nagy megtakarítás!

Szolid kiszolgálás!

Leichner és Fleischer

Arad, Szabadság-tér 17.

Aradvárosi és megyei telefon 475. sz.

Értesítés!**Rác Z József**

fűszer és csemege üzlete

május 1-én**megnyílik**

Arad, Szabadság-tér 21.

(Lengyel Testvérek mellett.)

Egy jó erkölcsű fiu
tanulónak

felvétetik.

Eladó szőlőoltványok!

Ez évi terméséből

amíg a készlet tart

még különböző bor és csemege faju

kiváló szép gyökeres fás szőlőoltványok

kerülnek eladásra mérsékelt ár mellett.

Bővebb felvilágosítással szívesen szolgál

1080

WIKLER JÓZSEF

szőlővessző és szőlőoltványtermelő

Telefon 410. Arad, Batthyány-utca 13. Telefon 410.

TITKOS

betegségek ellen legjobban szer a törvényesen védett

„TRIAS”nagy 2-3 nap alatt felelősség mellett a legelhanyagoltabb higysó-folyást megszünteti.
Ára: férfiaknak K 1.50, nőknek K 2.50.

Közzvény, Csusz, Rheuma, fő- és fogfájás ellen a

P A P P-léle

„MENTHOLIN”

biztos hatású gyógyszer.

Egy proba elegendő!

Ára 1 korona.

Főntieket titoktartás mellett küldi:

P A P P L.

gyógyszertára Tiszaszentimrén.

Furaktar Aradon: 3982

Földes Kálmán gyógytárában.

Triesti általános biztosító társaság

(ASSICURAZIONI GENERALI)

Budapest, V., Dorottya-utca 10.

A „Közgazdaság” rovatban közöljük a
TRIESTI ÁLTALÁNOS BIZTOSÍTÓ TÁRSASÁG**a legnagyobb, leggazdagabb és legrégebb
biztosító intézetünk**méglegének főbb számadatait. Teljes mérleggel a
társaság mindenkinek, a ki e célból
hozzá fordul, a legnagyobb készséggel
szolgál.Az intézet elfogad: élet-, tűz-, szállitmány-,
üveg-, betöréses-lopás- és harang-törés
és repedés elleni biztosításokat. Közvetit továbbá
jégbiztosításokat a „Magyar jég- és vi-
szontbiztosító r.-t., valamint baleset elleni
biztosításokat az „Első o. általános bal-
eset ellen biztosító társaság” számára.

Az aradi főügynökség:

Tenner József.

3946

T. C.Tisztelettel felhívjuk a tisztelt gazdaközönség szives
figyelmét a raktárunkban állandóan kapható: állatoknak
nyalatási célra annyira megkedvelt, sajtolt*(briquette) marhasóra,*

arankamentességre államilag ólomzárolt legelsőrendű

*Lucerna és vörös heremagra,
eredeti quedlenburgi répamagvakra.*Fajai: sárga olajbogyó, sárga oberndorfi, vörös
mamuth, sárga eekendorfi, ezenkívül cukorrépa-mag.*Valódi aussigi kékkőre,
első minőségű raffiára.*

Vetési célra tisztított s kipróbált:

905

*tiszta bükköny magra,
za, árpa és tengerire.*Ez utóbbiakból takarmányozási célra is tartunk. —
Lótenyésztőknek alig pótolható, ugynevezett*„Derby” melassera.*Mindezek nagy mennyiségben kaphatók a legala-
csonyabb napi ár mellett**az Aradvármegyei Gazdasági Egyesület**

Fogyasztási és Értékesítő Szövetkezeténél.

ARAD, Boros Béni-tér és Verbóczy-u.sarok.**KI SZENVED?**gyomorban, székrekedésben, étvágytalanságban stb.? Az tegyen kísérletet, a több száz hírneves orvos által ajánlott **HORGONY** természetes keserűvízzel. Reggeli előtt fél ivópohár **HORGONY** keserűvíz 1—2 óra alatt meghozza a kívánt hatást, mire az étvágy és a jó közérzet beáll. A **HORGONY** természetes keserűvíz nem kellemetlen ízű, nem okoz kellemetlen érzést. Kapható minden ásványvíz, fűszerkereskedésben és gyógyszer-tárban. Vásárlásnál kifejezetten **HORGONY** keserűvíz kérendő. Tulajdonos: **Leser János** Budapest.

Veszek

a legnagyobb árban uraságoktól használt férfiruhákat, bundákat, továbbá használt butorokat, Wertheim Cassát, jégszekrényt, lőszerszámot, nyergeket és fegyvereket, ócska vasat, rozet, ólmot és mindenféle fémárukat, régiségeket, akármily kicsiny vagy legnagyobb mennyiségben.

Kivánatra házhoz vagy vidékre is egy levelező-lap által rögtön megyek.

Üzletem helyisége jelenleg Asztalos Sándor-utca 1 sz. május hó 1-től a zsidó templom épületben.

Teljes tisztelettel 700

Herzfeld Gyula.

Ugyanott egy pedálos cimbalom eladó.

30.000 darab

szines, legdivatosabb fagonu

nap- és esőernyőt

minden elfogadható árban elárusit

Nassan R.

nap és esőernyő készítő

ARAD, Szabadság-tér 19. sz.

Rosenblüh X. és Társa cég mellett.

Javításokat és áthuzásokat két óra

alatt eszközök. 822

**Tégla,
Cserép**

legkedvezőbben kapható

Pollak Sándor

körkamenca téglagyárában

Mikalakán, a Radnai-ut végén.

A motoros vasút megálló helye.

Városi telefon 206. — Gyári telefon 515.

Rendelések felvétetnek Karolina-u. 7. sz. irodámban, vagy Maros-utcai lakásomon. A téglát vám és fuvarmentesen házhoz szállítom. — A gyárba saját új mű utam vezet. Nagy raktár saját gyártmányu hornyolt és kupola cserepekben, flaster-, kút- és facon-téglákban.

Hajdu tea

meH- és tüdőbetegeknek számtalan esetben kipróbált szer.

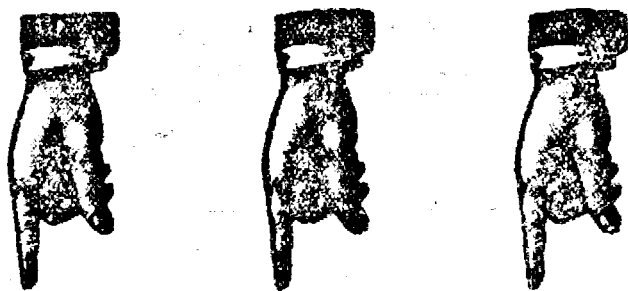
Legjobb sikerrel használható köhögés, hurut, rekedtség, számfurru, elnyálkásodás, minden mellbaj, a légső, a tüdő, a gége hurutos megbetegedései, légzési nehézségek, szűk-mellúség, asthma stb. ellen.

Ára 60 fillér. 28

Kapható Aradon,

Földes Kalmén

gyógyszerész. 288

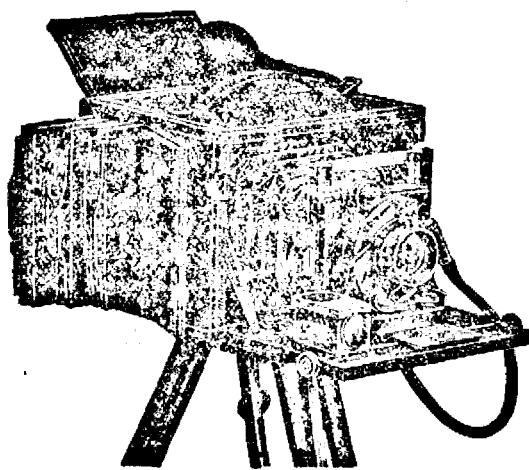

Sehol

992

sem szerezhetők be
jutányosabban

fényképező gépek,

fényérzékeny

szárazlemezek, másoló papirok,
levelező-lapok, Brom papirok,
Pigment papirok,

valamint minden, a fényképezéshez tartozó vegyszerek, eszközök, lencsék stb. — Eredeti gyári árak, bármely gyári árjegyzék szerint. — Tekintettel az „Aradi Fotoklub“ által rendezett, folyó évi május hó 1-én megtartandó Amateur-kiállításra raktáromat úgy a rendes cikkei, valamint a művészies kivitelű Pigment- és gumminyomáshoz szükséges anyagokkal bőségesen szereltem fel.

BLOCH H.

fénykép-cikkek raktára Aradon.

KOSSUTH-utca
67. sz.

CZERNUCZKY MIHÁLY

cipész-mester úszókében

a legjobb anyagból készült **férfi, női és gyermek cipők** nagy választéka. — Megrendeléseknél színes bőrök nagy választéka.

Saját készítés!

624 **Olcsó ár!**

Pontos kiszolgálás!

Irodai teendőkhöz jártas,
ügyes és megbízható

Leány

vagy özvegy asszony

állandó

alkalmazást nyerhet

teljes ellátás és megfelelő fizetés mellett.

Borkereskedelmi irodába

Arad vidékén. — Ajánlatokat D. Gy. jelíggel a kiadóhivatal továbbít.

1033

Biztosítási

üzletszerzők

és szervezők

magas fixum és jutalék mellett felvétetnek

az **Első Leánykiházasító Egylet**

1907. sz. Gyermek és Életbiztosító

aradi vezér-gyűlése által

Szabadság-tér 22. sz.

Színház-épület.

Bővebb felvilágosítást ad a titkár.

Telefon 421 sz.

Alkalmazást nyer

előkelő jól bevezetett, az összes ágakat művelő **biztosító** részvénytársaságnál a megyében és az itteni piacon otthonos, az üzletszerzésben jártas, jó megjelenésű 30 évnél nem idősebb nőtlen

fiatal hivatalnok,

valamint kereskedelmi képzettségű

gyakornok.

Az állások később **nyugdíjjal** és esetleg a központba való áthelyezéssel járnak.

Írásbeli ajánlatok, körülményes adatokkal „Szép jövő“ jelige alatt Eckstein Bernát hirdetési irodájába, Budapest, V., Mérleg-utca 12. alá küldendő. 3946a

Telefon sz. 370. Telefon sz. 370.

Hammer Zs. és Társa

műszerész és mérlegkészítők

Boros Béni-tér 1. szám.

Ajánlja dusan felszerelt

kerékpár, varrógép és Gramofon

raktárát. 1002

„Singer”, „Original Viktoria”,
Central Bobbin varrógépek csa-
ládi használatra és ipari célokra.

„Puch”, „Helical-Premier” és
„Préciosa” kerékpárok jutányosan
jótállás mellett, kedvező fizetési feltételek.

Nagy szakszerű javító műhely.

Kerestetik

minél előbbi belépésre

egy jól főző és sütő

Szakácsné.

Megkivántatik továbbá, hogy az illető magyarul, románul, esetleg németül tudjon, baromfival való bánásmódot ismerje. Fizetés megegyezés szerint.

Cím a kiadóhivatalban. 1061

Permetező javítások elfogadtatnak.

M. kir. szabadalmazott

Borszivattyúk

és hozzá való legjobb minőségű gummi csövek legolcsóbb gyár-
árakon.

A szivattyu hengerből a bor utolsó cseppig kifolyik, a szőlő magvak, héjak és egyéb tisztatlanságok azonnal továbbbittatnak, ezáltal a szivattyu nem remlik és a bort nem renthatja, a gépezet jó működéseért 3 évi jótállás, ingyen javítás

Tüzi fecskendők

Bolyó szelepekkel. Közse-
geknek legalkalmasabb,
mert homokos és sáros víz hasz-
nálatánál sem tagadják meg a
szolgálatot, — a gép jó működésé-
rért 3 évi jótállás (ingyen javítás),
hozzá való országos egységes csa-
varok és a legjobb minőségű belül

gummirozott
kendercsövek
a legolcsóbb
árban.

Kutak

a hozzávaló

csövekkel

olcsóbbak és
jobbak, mint
bármely bel-
vagy külföldi
gyárban.

Hönig Otto

M. királyi szabadalmazott tüzi fecskendő
és szivattyu készítő. 290

Arad, Rákóczi-utca 27. sz.

Telefon szám 184. Mosóintézet átvétel! Telefon szám 184.

Van szerencsem a t. közönség tudomására adni, hogy a hosszú évek óta fen-
álló és teljes meglégedésre működő, legjobb hírnévnek örvendő

Bettelheim-féle mosóintézetet

Antich Lajos-utca 2. szám átvettém és annak szakszerű kezelését személye-
sen fogom tovább vezetni. — Főelőnye intézetemnek, hogy a mosást és tisztítást
háztárgy kezel. minden vegyszer mellőzésevel, kizárólagosan kézimó-
sással, melynek következtében a ruha nincs kitéve időbeli romlásnak.

Sok éven át szerzett tapasztalataim remélni engedik, hogy kifogástalan munka
szállításával ki fogom érdemeim t. megrendelőim feltétlen bizalmát.

Kiváló tisztelettel

753

FISCHER LIPÓTNÉ,

a Bettelheim-féle mosóintézet utóda Antich Lajos-utca 2. szám.

Sok millió előkelő
urbölgy használja
a világhírű

Földes-féle Margit-Cremet,

mely zsirtalan, ártalmatlan s rögtön szépít.

A Földes-féle MARGIT-CREME gyorsan és biztosan
ható ártalmatlan szer szeplők, májfoltok, bőrrákák,
pattanások, kiütések s mindennemű bőrbaj ellen.
A világ legelőkelőbb hölgyei használják és elragadtatással
beszélnek annak páratlan és csodás hatásáról. Egy tégely
elhasználása után erről mindenki meg fog győződni.

Készíti:

Földes Kelemen gyógyszerész Aradon.

Főraktár:

308

Török József gyógyszerésznél Budapesten.

Kapható a világ minden nagyobb gyógyszerésztárában.

Asszonyok és leányok

el vannak ragadtatva
a Hajós-féle világhírű

ARADI IBOLYA-CRÉME

bámulatos hatásától.

Szeplő, májfolt, bibires,

bőrvörösséget és mindennemű arcztisztát-
lanságot varázsszerűen gyorsan eltüntet.

A párisi és londoni hygienicus kiállításon nagy aranyérmekkel, ke-
reszettel és díszoklevéllel kitüntetve.

Egy tégelynek ára 1 kor., dupla tégely 2 kor.

Ibolya szappan 70 fillér, Ibolya tej 1 kor.
és Ibolya hölgyper 1 korona 20 fillér.

Óvakodjunk értéktelen utánzatok és hamisítványoktól.
A bevásárlásnál csakis Hajós-féle aradi készítményeket tessenék
kérni és elfogadni, minden más ajánlatot visszautasítani.

Kapható a készítőnél:

313

HAJÓS ÁRPÁD gyógyszerésztárában

Arad, Andrassy-tér 22., a megyehazával szemben,

továbbá Földes Kelemen, Kossuth Pál, Ring Lajos, Hauer Lajos, Hóttak
Kálmán, Berger Gyula gyógyszerészek áránál és Vajtek és Wolcz drogueriál-ban.

Harisnyakötőde

Andrassy-tér 20. sz.

(Fischer Elíz palotában.)

A t. közönség ren-
delkezésére áll. 800

Van szerencsem a nagyérdemű hölgy-
közönség becses tudomására hozni, mi-
szerint bécsi utamról hazatértem s

Salonomat

Szabadság-tér II. szám, I. emelet
megnyitottam.

Modelljeim a legszebb kivitelűek. Ju-
tányos árakkal, pontos kiszolgálással
igyekeznék fogok a nagyérdemű közönség
becses bizalmát kiérdemelni.

Videki megrendelések és alakítások
gyorsan és pontosan eszközöltetnek.

A nagyérdemű közönség becses párt-
fogását kéri

927

Grünblatt Antónia.

Egy jóforgalmu

szatócs-

üzlet

italméréssel egybe-
kötve, kedvező feltéte-
lek mellett május 1-re,
szükség esetén
azonnal átadó.

Cím a kiadóhivatalban. 784

Veszek

urasságoktól használt nyári
és téli férfi ruhákat, utazó-
bundákat, háló, ebédlő és
más butorokat

913

a legmagasabb áron veszek és
eladok. Kívánatra vagy levélbeli
meghívásra házhoz is megyek.

Menczer Márton

Arad, Árpád-tér 5. sz.

(Izraelita templom épület.)

175 darab

pontos járatu ezüst

zsebórát

minden elfogadható árban
elárusít

Schwimmer-cég

Arad,

802

Szabadság-tér 5-8. szám alatt.

Pölzl-kávéház

mellett.

Telefon 275. szám.

Telefon 275. szám.

Anyám itt a tavasz! a labdák megjöttek

ZIMMERMANN és EISELE-nél

Aradon, Weitzer János-utca sarkán, a „Zöld papagály“-hoz.

Napernyő

Nyakkendő

Uri fehérnemű

Elegáns övek

Gallér, kezelő

Uri kalapok és sapka

Fiu sapka

Női sapka

Komót és sárcipő

Kalapok

Harisnyák

és ezer újdonság.

Grammofon lemez-csere Odeon, Gramopfon Zonofon és Favorit.

APRÓ HIRDETÉSEK.**En egy jó modoru**

23 éves mollett barna leány vagyok, kellemes szórakoztatója lennék feltétlen gazdag uri embernek. Kinek kedvéért Aradra mennék lakni. Leveleket ezen lap kiadóhivatalába, „Tavasz“ jeligére kérek teljes címmel ápril. 15-ig. 1066

3 szobás lakás

vízvezetékekkel májustól kiadó Wes-selényi-utca 21. Tudakozódní a ház-felügyelőnél. 1063

Egy teljes

elegáns hálószoba, ebédlő és más-nemű bútor eladó. Megtekinthető 10-12 és 2-4-ig Erzsébet-körút 30. sz. 1070

Méhes eladó!

Egy teljesen felszerelt méhes 25 drb. Dzierzon kaptárral (országos méretű) mézpergetővel s a hozzátartozó aprósággal olcsón eladó. Cím a kiadóhivatalban. 1055

Egy jó karban levő 2 lóerős

gázmotor

jutányos áron eladó.

Bővebbet a kiadóhivatalban.

Kiadóhivatalunkban nagyobb mennyiségű

film (nemez)

ipari célokra jutányos áron eladó.

Veszek könyveket,

egész könyvtárakat, Lexikonokat, jobb folyóiratokat és hangjegyeket legmagasabb áron. — **Kerpel Izab** könyv- és papírkereskedése és kölcsönkönyvtára, Aradon. 356

Méregképes

könyvelő, ki a gépirást is bírja, állást keres. Cím: B. M. Flórián-utca 4. sz.

Egy jó karban levő

kerékpár eladó. Demeter-utca 49. szám alatt. 1076

Wolf János

uri és női cipész

Arad, Weitzer János-utca Minorita-p.

Elvállal minden e szakmába vágó munkát a legszebb kivitel s a legújabb divat szerint. Továbbá elvállalok abnormis lábakra **ortopéd-cipők** elkészítését, valamint az önkéntes uraknak előírás szerinti **bakkancs vagy csizma** elkészítését elvállalom, azon reménnyel, hogy a legnagyobb igényeknek megfelelek.

Tisztelettel

586

Wolf János.**Szöllő!**

A muszkai hegyen egy jó fekvésű 5 holdas termő szőlő, szép nagy épülettel, uri lakással, teljesen berendezve eladó. Cím a kiadóhivatalban. 1056

Német nevelő

nappali vagy délutáni állást keres. Leveleket „Megbízható“ jelige alatt a kiadóba kérek. 1077

Eladó!

Közel 80 év óta fenálló élénk forgalmu fűszer és vegyesáru kereskedés korlátlan italméressel és trafikkal haláleset miatt, házzal együtt, méltányos áron eladó. Bővebbet özv. Kohn Náthánné, Kurtics. 1075

Fischer Armin

szobafestő és mázoló

Arad, Vörösmarty-utca 3. sz.

Elvállal mindennemű

szobafestő és mázoló-munkát,

azonkívül **gipsz utánzatot** és **szobakárpitozást** a legegyszerűbb és legdiszesebb kivitelben vidéken is. 837

Francia „Blouse Album“

dus tartalommal, legújabb eredeti francia divatképekkel I korona 50 fillérért kapható **Ingyen I. és Fia** könyvkereskedésben Arad. Telefon 517. 361

Hölgyek**figyelmébe!**

Angol női ruhákat, kosztümöket a legdivatosabb kivitelben készít

Popovits Lila

női divatterme

Arad, Weitzer János-u. 2. (Minorita-palota.)

Felvételnek szabászati és rajzolás tanításra növendékek, vidékiek teljes ellátással is. 733

Kiadó magán-ház!**Kalász-utca 36. számú**

5 szobás, fürdőszobával és gázzal berendezett

uri lakás

május 1-ére olcsón kiadó, esetleg 1086 eladó.

Bővebbet a kiadóhivatalban.

Hamerli-féle pécsi bőrkeztyűk 3 gombos és hosszú száru, állandó nagy raktár!

Szőnyeg maradékok

meglepő olcsó áron!

Egyes kisebb és nagyobb nyírott

szőnyegek

prima Axminster, csekély szépséghibákkal, rendkívüli alkalmi vétel. 336

Vászon raktár!

Prima rumburgi és creas fehér és szines

asztalnemű.

Chiffon és pamutvászon legnagyobb gyári raktár.

Egyelőre nagyobb elővételek folytán még a régi olcsó árakban.

Harisnya raktárunk

páratlan nagy választék. Olcsó árak.

Váci és nagyenyedi

fegyházban kötött férfi 20, 25, 30 és 40 krajcár párja.

Női Hausschild pamutból kötött 55 és 60 krajcár párja fekete és divatszineken.

Rosenblüh H. és Társa, Arad.

Hamerli-féle pécsi bőrkeztyűk 3 gombos és hosszú száru, állandó nagy raktár!